

OBSAH

1. Antroponomastika.....	2
2. Dejiny slovenskej kultúry v európskom kontexte.....	4
3. Etika médií.....	7
4. Etika vedy a techniky.....	9
5. Filozofia vedy.....	12
6. Genéza populárnej literatúry.....	14
7. Gramatika v škole.....	16
8. Interpretácia textu a kritika prekladu.....	19
9. Jazyk a rod.....	21
10. Komunikácia s médiami.....	23
11. Literatúra v školskej praxi.....	26
12. Mediálna komunikácia.....	28
13. Mená firiem a inštitúcií.....	30
14. Mená výrobkov a jedinečných predmetov.....	33
15. Metodológia vedy.....	36
16. Metódy analýzy a interpretácie obrazu.....	38
17. Miesta pamäti v moderných dejinách Slovenska.....	40
18. Moderné lingvistické trendy.....	42
19. Moderné technológie v preklade.....	45
20. Naratívna filozofia dejín.....	47
21. Netradičné metódy vyučovania literatúry.....	49
22. Praxeológia prekladu.....	51
23. Praxeológia tlmočenia.....	53
24. Preklad audiovizuálnych textov.....	55
25. Preklad knižiek ľudového čítania.....	57
26. Prekladová literatúra a medziliterárne vzťahy.....	60
27. Slovenská literatúra v literárnovedných konceptoch 1.....	62
28. Slovenská literárna kritika a praktická recenzistika.....	64
29. Slovná zásoba slovenčiny po roku 1989.....	66
30. Sociológia umenia a literatúry.....	68
31. Symbolické a historické prvky pri kultivovaní pamäti v 19. storočí.....	70
32. Súčasná slovenská literatúra 1.....	72
33. Súčasná slovenská literatúra 2.....	74
34. Text v počítačovo sprostredkovanej komunikácii.....	76
35. Teória literárnej kritiky.....	78
36. Toponomastika.....	80
37. Základy naratológie.....	82
38. Štylistika v škole.....	84
39. Štátna skúška Diplomová práca s obhajobou.....	86

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-ano-01	Názov predmetu: Antroponomastika
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13 / 13 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: a) priebežné hodnotenie: hodnotenie odborných diskusií na seminárnych cvičeniach (0 – 50 bodov) b) v priebehu semestra študent vypracuje a odprezentuje seminárnu prácu v hodnote 50 bodov Na získanie hodnotenia A je potrebné získať najmenej 94 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 87 bodov, na hodnotenie C najmenej 80 bodov, na hodnotenie D najmenej 73 bodov a na hodnotenie E najmenej 65 bodov.	
Výsledky vzdelávania: študent: 1. je schopný charakterizovať základné onomastické termíny, 2. dokáže zhodnotiť vplyv sociálneho statusu jednotlivca na formu antroponým sociálnej skupiny, 3. rozumie základnej charakteristike modelovania antroponým, 4. vie primerane interpretovať antroponymické modely a fungovanie vlastných mien v komunikácii.	
Stručná osnova predmetu: Antroponomastika ako súčasť onomastiky. Základné pojmy a termíny. Jazyková stránka mena (designácia). Vlastné meno v onymickej sústave a jeho fungovanie v komunikácii. Študenti vysokej školy a onomastický výskum. Metódy a pramene heuristického výskumu vlastných mien. Základné spracovanie onymického výskumu. Antroponomastický výskum v praxi.	
Odporúčaná literatúra: 1. BLANÁR, V.: Teória vlastného mena : Status, organizácia a fungovanie v spoločenskej komunikácii. Bratislava : Veda, 1996. 2. BLANÁR, V. Vlastné meno vo svetle teoretickej onomastiky. Proper Names in the Light of Theoretical Onomastics. Martin: Matica slovenská, 2009. 3. PLESKALOVÁ, J. Vývoj vlastných jmen osobných v českých zemích v letech 1000-2010. Brno: Masarykova univerzita, 2011. 4. ŠRÁMEK, R. Úvod do obecné onomastiky. Brno: Masarykova univerzita, 1999. 5. KRŠKO, J. 2016. Všeobecnolingvistické aspekty onymie. (Z problematiky onymického komunikačného registra). Banská Bystrica : Vydavateľstvo Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici – Belianum, Filozofická fakulta, 2016. 146 s. ISBN 978-80-557-1123-2.	

6. MAJTÁN, M. 1994. Najstaršie osobné mená a vývin priezvisk na Slovensku. In: Slovenská archivistika, roč. XXIX, 1994, č. 1, s. 94-108.
7. MAJTÁN, M. – POVAŽAJ, M. 1998. Vyberte si meno pre svoje dieťa. Bratislava : ART AREA, spol. s r. o., 1998. 344 s. ISBN 80-88879-48-5.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta

150 z toho:

prezenčné štúdium (P, S, K): 26 h,

práca s odbornou literatúrou a prameňmi: 60 h,

samoštúdium: 17 h,

vypracovanie seminárnej práce: 40 h,

príprava prezentácie seminárnej práce: 6 h,

prezentácia semestrálnej práce: 1 h.

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: prof. Mgr. Jaromír Krško, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 09.12.2021

Schválil: Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d- vsk-001	Názov predmetu: Dejiny slovenskej kultúry v európskom kontexte
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13 / 13 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: a) priebežné hodnotenie: krátke eseje (komentáre k textom): 0 - 20 bodov, seminárne práce (eseje o vybraných kultúrnych javoch): 0 - 60 bodov b) záverečné hodnotenie: písomná previerka: 0 - 20 bodov Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: definované v podmienkach na absolvovanie predmetu b) záverečné hodnotenie: definované v podmienkach na absolvovanie predmetu	
Výsledky vzdelávania: Študent sa 1. naučí vnímať národnú kultúru cez širšiu terminologickú a koncepčnú prizmu kultúrnej histórie, teda ako kolektívnu pamäť spoločnosti, ktorú možno definovať najmä na základe spoločného používania znakov. 2. pochopí, že slovenská kultúra je komplexne štruktúrovaná a zakladá sa na viacerých semiotických subsystémoch, ktoré podliehajú vlastným zákonitostiam. 3. ozrejmi si, že kultúra ako kolektívny komunikačný systém na vytváranie, odovzdávanie, spracovanie a ukladanie informácií determinuje konanie ľudí tým, že inteligibilne štruktúruje realitu v podobe tzv. „modelov sveta“. Popri primárnom „modelujúcom systéme“ národnej kultúry, ktorý predstavuje slovenský jazyk, tvoria podstatnú súčasť národnej kultúry i ďalšie samostatné „sekundárne modelujúce systémy“, ako je literatúra, náboženstvo, filozofia, mýtus, folklór, ale aj nonverbálne systémy ako napr. maliarstvo, hudba či film. 4. výberovo sa oboznámi s ich históriou v slovenských i európskych kontextoch, zdokonalí svoje interpretačné zručnosti, prekladateľské kompetencie i vizuálnu gramotnosť. 5. vie samostatne hľadať súvislosti a kontrasty medzi jednotlivými kultúrnymi sférami a javmi, zdokonalí sa v argumentácii a v obhajobe vlastných hodnotiacich stanovísk prostredníctvom vytvorenia súboru esejí. Nuansovanejším poznaním slovenskej kultúrnej histórie a identity si otvorí cesty k plňšiemu porozumeniu a obsažnejšej komunikácii s inými národmi a kultúrami.	
Stručná osnova predmetu:	

Dejiny kultúry ako výskumný a študijný odbor.
Slovenská kultúra v interkultúrnych súvislostiach a problém prekladu, inštrumentárium kultúrnej semiotiky.
Veľká Morava ako kultúrny fenomén.
Slovenský stredovek (vizuálne umenie, folklór, náboženstvo, literatúra)
Slovenská renesancia, reformácia, humanizmus v umeniach a literatúre
Slovenské osvietenstvo a klasicizmus v umeniach a literatúre.
Slovenský romantizmus v umeniach a literatúre.
Doznievanie romantizmu. Matičné obdobie.
Slovenský realizmus v umeniach a literatúre.
Hlasizmus. Slovenská moderna.
Slovenská literatúra a kultúra v rokoch 1918 – 1948.
Slovenská literatúra a kultúra v totalitnom systéme
Postsocializmus a postmodernizmus v slovenskom umení, literatúre a populárnej kultúre.
Nové trendy a nové médiá v slovenskej kultúre.

Odporúčaná literatúra:

Burke, P.: Co je kulturní historie? Praha : Dokořán 2011
Lajčiak, J.: Slovensko a kultúra. Bratislava : Q 111, 2007.
Kasáč, Z.: Z kultúrnych dejín Slovenska. Banská Bystrica : Pedagogická fakulta Univerzity Mateja Bela, 1998.
Petrik, V.: Slovensko a jeho literatúra. Literárne informačné centrum, 2003.
Gáfrik, R. – Zelenka, M.: Literárna komparatistika. In: Hyperlexikón literárnovedných pojmov (<http://hyperlexikon.sav.sk/sk/pojem/zobrazit///literarna-komparatistika>)
Šmatlák, S.: Dejiny slovenskej literatúry I. Literárne informačné centrum, 2007.
Šmatlák, S.: Dejiny slovenskej literatúry II. Literárne informačné centrum, 2007.
Marčok V. a kol.: Dejiny slovenskej literatúry III , Cesty slovenskej literatúry druhou polovicou 20. storočia. Bratislava : Literárne informačné centrum , 2004
Sedlák, I. a kol.: Dejiny slovenskej literatúry I. Matica slovenská, 2009
Sedlák, I. a kol.: Dejiny slovenskej literatúry II. Matica slovenská, 2009.
Huizinga, J. Jeseň stredoveku : Homo ludens. Bratislava : Tatran , 1990
Gombrich, E. H.: Príbeh umenia. Bratislava : Ikar , 2017
Barker, Ch.: Slovník kulturních studií. Praha : Portál, 2006.
McRobbie, A.: Aktuální témata kulturních studií. Praha : Portál, 2006.
Zaži umenie virtuálne. Virtuálne galérie a múzea z celého sveta aj z domova
<https://www.archinfo.sk/design-art/zazi-umenie-virtualne.html>
Kultúrne dejiny (recenzovaný časopis)
<http://kulturnedejiny.ku.sk/new/index.php/category/archiv/>
International Society for Cultural History
<http://culthist.org/>

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta

150 hodín, z toho:

Kombinované štúdium (P, S, K): 26

samoštúdium: 124

Hodnotenie predmetov							
Nový predmet							
A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vyučujúci: doc. Ivan Jančovič, PhD., prof. PaedDr. Martin Golema, PhD., doc. PaedDr. Julius Lomenčík, PhD., Mgr. Martina Kubealaková, PhD., Mgr. Eva Pršová, PhD.							
Dátum poslednej zmeny: 03.02.2022							
Schválil: Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc.							

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-fil-065	Názov predmetu: Etika médií
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: prezenčná, kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: V priebehu semestra pripraví študenti prezentáciu na určenú tému seminára, absolvujú 2 písomné testy priebežných vedomostí a vypracujú seminárnu prácu v rozsahu 10 strán. Po ukončení semestra absolvujú ústnu záverečnú skúšku. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý za seminárnu prácu získa menej ako 12 bodov a za písomný test menej ako 6 bodov. Študent má právo na jeden opravný termín písomného testu a jeden opravný termín ústnej záverečnej skúšky. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: priebežný test: 0-10 bodov projekt, seminárna a prezentácia: 0-30 bodov b) záverečné hodnotenie: ústna skúška: 0- 60 bodov a) priebežné hodnotenie: priebežný test: 0-10 bodov projekt, seminárna a prezentácia: 0-30 bodov b) záverečné hodnotenie: ústna skúška: 0- 60 bodov	
Výsledky vzdelávania: Študent 1. Použije nadobudnuté poznatky pri etickej reflexii médií vo vzťahu k súdobej spoločnosti. 2. Je schopný reflektovať z pozícií etiky prínosy a riziká, ktoré so sebou médiá v súčasnosti nesú. 3. Aplikuje nadobudnuté poznatky o médiách a ich etike do praktickej roviny. 4. Posúdi pôsobenie a vplyv konkrétnych médií v konkrétnych prípadoch. 5. Hodnotí etický aspekt činnosti konkrétnych médií i z hľadiska profesijnej etiky. 6. Vytvorí si prehľad ako v oblasti deskripcie problémových oblastí etiky médií, tak i v rámci implementácie etiky a etických štandardov do činnosti médií.	

Stručná osnova predmetu:

Obsah predmetu študentom sprostredkúva závažné pohľady a pozície etiky médií. Médiá ako (ne)etická reflexia súčasnosti? Základné problémy etiky médií, teória médií a etika médií, etika jednotlivých médií, etika médií vo vzťahu k technike, kultúre a spoločnosti. Informačne komunikačné technológie, etika internetu, etika sociálnych sietí, etika starých a nových médií, etika reklamy, kompetencie, úloha a zodpovednosť médií, médiá a spoločnosť, utváranie identity prostredníctvom médií, ekológia médií.

Odporúčaná literatúra:

1. REMIŠOVÁ, A. 2010. Etika médií. Arkus, 2010.
2. JIRÁK, J. – KOPPLOVÁ, B. 2007. Médiá a spoločnosť. Portál, 2007.
3. FOBEL, P. 2001. ETIKA A INFORMAČNÁ SPOLOČNOSŤ. BANSKÁ BYSTRICA, 2001.
4. MULLER, D. 2014. Journalism Ethics for the Digital Age. SCRIBE, 2014.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský, český, anglický

Poznámky - časová záťaž študenta

150 h.:

kombinované štúdium (P, S, K): 26 h.

príprava na priebežný test: 30 h.

príprava projektu, zber informácií, napísanie seminárnej práce a jej prezentácia: 50 h

príprava na ústnu skúšku: 44 h

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: PhDr. Daniela Kováčová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 15.12.2021

Schválil: Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-fil-062	Názov predmetu: Etika vedy a techniky
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: prezenčná, kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: V priebehu semestra pripraví študenti prezentáciu na určenú tému seminára, absolvujú 2 písomné testy priebežných vedomostí a vypracujú seminárnu prácu v rozsahu 10 strán. Po ukončení semestra absolvujú ústnu záverečnú skúšku. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý za seminárnu prácu získa menej ako 12 bodov a za písomný test menej ako 6 bodov. Študent má právo na jeden opravný termín písomného testu a jeden opravný termín ústnej záverečnej skúšky. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: priebežný test: 0-10 bodov projekt, seminárna a prezentácia: 0-30 bodov b) záverečné hodnotenie: ústna skúška: 0-60 bodov a) priebežné hodnotenie: priebežný test: 0-10 bodov projekt, seminárna a prezentácia: 0-30 bodov b) záverečné hodnotenie: ústna skúška: 0-60 bodov	
Výsledky vzdelávania: Študent 1. Použije nadobudnuté poznatky k etickej reflexii možností a limit súčasnej vedy a výskumu. 2. Je schopný reflektovať miesto vedy a výskumu v súčasnej spoločnosti a ich etickú dimenziu. 3. Aplikuje získané poznatky z etiky vedy do praktickej roviny. 4. Posúdi etickú závažnosť konkrétnych krokov súčasnej vedy a vedeckých pracovníkov. 5. Hodnotí etické súvislosti vedeckej práce. 6. Vytvorí si prehľad v oblasti etiky vedy a vedeckej výskumnej činnosti. 7. Použije nadobudnuté poznatky k etickej reflexii možností techniky.	

8. Je schopný reflektovať riziká a limity techniky z hľadiska súčasnej spoločnosti.
9. Aplikuje získané poznatky z etiky techniky do praktickej roviny.
10. Posúdi etickú závažnosť dôsledkov techniky pre modifikáciu súdobej spoločnosti z hľadiska budúcnosti.
11. Hodnotí etické súvislosti techniky a s ňou súvisiacich profesií.
12. Vytvorí si prehľad v oblasti etiky techniky

Stručná osnova predmetu:

Cieľom predmetu je vypestovať u študentov schopnosť orientácie v problematike vedy a výskumu s dôrazom na etický aspekt. Etické dôsledky vedeckého výskumu a ich dopad na jednotlivcov, ľudstvo, spoločnosť a prírodu. Morálne štandardy a pravidlá v procese rozvoja, rozmiestňovania a spoločenskej transformácie vedeckého poznania. Zodpovednosť za vedu, étos a etický kódex pre vedeckú komunitu. Inštitucionalizácia etiky vedy (vo vede, vzdelaní, politike, verejnej správe, podnikaní a pod.). Etika vedy ako hľadanie odpovede na otázku: Čo je morálne prístupné na poli vedeckých možností (analýza konkrétnych prípadov, literatúry apod.). Etika vedeckého výskumu ako súčasť etiky vedy. Jej predmet, morálne pravidlá, metódy, kritériá pravdivosti, zodpovednosti spoločnosti a zodpovednosti za dôsledky vedy a výskumnej práce. Etické experimenty. Základná znalosť a orientácia v problematike racionality techniky a etických aspektov vzťahov človek – technika. Hlavné problémy súčasnej etiky techniky. Tradičná a najnovšia filozofia a etika techniky. Riziko a racionalita. Racionalita techniky. Paradigma zodpovednosti a vzťahy človek – technika. Jednotlivé oblasti fungovania zodpovednosti: zodpovednosť vedy a techniky, zodpovednosť a hospodárska racionalita, zodpovednosť a ekologická kríza.

Odporúčaná literatúra:

1. ŠTEKAUEROVA, Ľ. 1999. Filozofia techniky & pokus o hodnotovú reflexiu techniky, 1999.
2. HEIDEGGER, M. 2004. Věda, technika a zamyšlení, 2004.
3. ALLENBY R.B., SAREWITZ D. 2013. The techno – human condition, 2013.
4. JONAS, H.; 1997. Princip odpovědnosti (Pokus o etiku pro technologickou civilizaci). Praha, 1997
5. Európska charta výskumných pracovníkov
6. Etický kódex SAV
7. ZÁMEČNÍK L.H., Nástin filozofie vědy. 2015. HOST. Brno.
8. FOBEL P., Etika - garancia dobrej vedeckej praxe. 2017. Banská Bystrica

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský, český, anglický

Poznámky - časová záťaž študenta

150 hod., z toho:

kombinované štúdium (P, S, K): 26 hod.

príprava na priebežný test: 30 hod.

príprava projektu, zber informácií, napísanie seminárnej práce a jej prezentácia: 50 hod

príprava na ústnu skúšku: 44 hod.

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. Mgr. Martin Schmidt, PhD., PhDr. Daniela Kováčová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 15.12.2021

Schválil: Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-fil-004	Názov predmetu: Filozofia vedy
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: prezenčná, kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: a) priebežné hodnotenie: Test k tematickému okruhu č. 1 ...: 0-20 bodov Test k tematickému okruhu č. 2 ...: 0-20 bodov Test k tematickému okruhu č. 3 ...: 0-20 bodov b) záverečné hodnotenie: Záverečná esej: 0-40 bodov	
Výsledky vzdelávania: Študent: 1. je schopný identifikovať základné problémy súčasnej filozofie vedy, 2. rozumie základným riešeniam vybraných problémov, 3. dokáže kriticky prehodnocovať a porovnávať zvažované koncepcie 4. je špecialistom na vybranú tému modernej filozofie vedy, 5. pozná autorov, ktorí v najväčšej miere ovplyvnili súčasnú filozofiu vedy.	
Stručná osnova predmetu: 1. Vedecký realizmus - nepozorovateľné entity a procesy, vedecký realizmus, No-miracles argument, pesimistická meta-indukcia, nedourčenosť, abdukcia, štruktúrally realizmus, sociálny konštruktivizmus. 2. Čas, priestor a časopriestor - subjektivistické a konvencionalistické chápanie času, čas ako zmena, čas a prírodné zákony, relačné a substanciálne chápanie času a priestoru, plynutie času, časopriestor a relativita pohybu, relativita simultánnosti, štvordimenzionálny svet. 3. Kauzalita - kauzálne reláta, singularistické a univerzalistické chápanie kauzality, regularitná teória, kontrafaktuálna teória, manipulačná teória, procesuálne teórie.	
Odporúčaná literatúra: 1. MIHINA, F. – SEDOVÁ, T. – ZOUHAR, M. (eds.): Logický pozitivizmus. Malá antológia filozofie XX. storočia. Zväzok III. Bratislava, Iris, 2006. 2. SCHMIDT, M. a TALIGA, M. (2013): Filozofia prírodných vied. Aleph, Bratislava. 3. VICENÍK, J. (1988): Spory o charakter metodológie vied. Pravda, Bratislava.	

4. ZELENÁK, E. (2008): Moderné teórie vysvetlenia a príčinnosti. Katolícka univerzita v Ružomberku, Ružomberok.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta

celková časová záťaž: 150 hod.

kombinované štúdium (P, S, K):26 hod.

práca v knižnici: 24 hod.

príprava eseje a písanie eseje: 55hod.

príprava na testy: 45hod.

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. Mgr. Martin Schmidt, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 30.11.2021

Schválil: Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-gpl-01	Názov predmetu: Genéza populárnej literatúry
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: prezenčná, kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Hodnotenie seminára tvorí seminárna práca, esej, práca počas semestra. Maximálny celkový počet bodov získaný je 100. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. priebežné hodnotenie: esej (0 – 40 bodov) diskusná prezentácia práce (0 – 30 bodov) seminárna práca (skupinová) (0 – 30 bodov) spolu (0 – 100 bodov)	
Výsledky vzdelávania: Študent: <ul style="list-style-type: none">• vie vysvetliť pojmy základnej terminológie.• vie vlastnými slovami vysvetliť špecifiká populárnej literatúry – genéza, poetika.• vie zaujať vlastné stanovisko ku konkrétnemu textu.	
Stručná osnova predmetu: Organizačné pokyny pre prácu na seminári; program seminára, rozdelenie úloh. Rozprava na tému populárna literatúra. Genéza knižiek ľudového čítania, poetika knižiek staršej a mladšej proveniencie. Postavenie populárnej literatúry v systéme národnej literatúry. Kontext minulosti a súčasnosti na Slovensku a v Čechách. Švabach. Analýzy a interpretácie reprezentatívnej vzorky knižiek ľudového čítania. Vypracovania zadaných úloh (esej). Prezentácie esejí, rozprava na predmetnú tému.	
Odporúčaná literatúra: HURTAJOVÁ, Zuzana. 1980. Utešené, zábavné ale i príkladné rytierske príbehy. Bratislava : Tatran, 1980. 379 s. HURTAJOVÁ, Zuzana. 1988. Kratochvíľne, úsmevné ale i príkladné šibalské príbehy. Bratislava : Tatran, 1988. 247 s.	

HURTAJOVÁ, Zuzana. 1997. Život, skutky a rozhovory ohavného Ezopa, ktorý bol znamenitý mudrc a vychýrený bájkar, a čo všetko kratochvíľne navyčičal. Liptovský Mikuláš : Transcius, 1997. 128 s. ISBN 80-7140-139-0

HURTAJOVÁ, Zuzana. 1998. Humor a tragédia Ezopovho života. Banská Bystrica : Metodické centrum, 1998. 40 s.

HURTAJOVÁ, Zuzana. 1985. Doktor Faust. Bratislava : Tatran, 1985. 104 s.

Historický slovník slovenského jazyka I. – V. Bratislava, 1991 – 2000.

HRABÁK, Josef. 1986. Napínavaá četba pod lupou. Praha, 1986.

HRABÁK, Josef. 1989. Od laciného optimizmu k hororu. Praha, 1989.

LIBA, Peter. 1970. Čítanie starých otcov. Martin : Matica slovenská, 1970.

LIBA, Peter. 1981. Kontexty populárnej literatúry. Bratislava : Tatran, 1981. 253 s.

KUBEALAKOVÁ, Martina. 2011. Literatúra z okraja. Ostrava : Ostravská univerzita, 2011.

MINÁRIK, Jozef. 1973. Anonymná próza v zborníkoch v 18. – 19. storočí. In: Slovenský národopis, č. 21, 1973, roč. 4. s. 535 – 550.

SIROVÁTKA, Oldřich. 1990. Literatura na okraji. Praha : Československý spisovatel, 1990. 104 s. ISBN 80-202-0122-X

HURTAJOVÁ, Zuzana – štúdie a vedecké (odborné) články

KUBEALAKOVÁ, Martina – štúdie a vedecké (odborné) články

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta

150 hodín, z toho:
Kombinované štúdium (P, S, K): 36
príprava eseje: 40
práca s odbornou literatúrou: 34
príprava seminárnej práce: 40
iné:

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. Martina Kubealaková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 08.12.2021

Schválil: Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-gvs-01	Názov predmetu: Gramatika v škole
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná, kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Na základe priebežného hodnotenia a) priebežné hodnotenie: odborné diskusie, individuálna tvorivá práca, semestrálna práca/písomná štúdia, projekt prípravy na vyučovaciu hodinu z gramatiky na ZŠ/SŠ b) záverečné hodnotenie na základe priebežného hodnotenia	
Výsledky vzdelávania: Študent: 1. získa hlbšie poznatky o gramatickej sústave slovenského jazyka, 2. používa teoretické vedomosti pri morfosyntaktickej analýze vety a textu a v komunikačnom procese, 3. je schopný využívať osvojené poznatky z morfológie a syntaxe pri produkovani rôznych typov textu, 4. vie účelne aplikovať získané teoretické poznatky z morfológie a syntaxe na vybranom učive z jazykovej zložky v nižšom a vyššom sekundárnom vzdelávaní, 5. dokáže hodnotiť vhodný výber praktických jazykových cvičení v edukačnom procese, 6. vytvorí a prezentuje projekt prípravy vyučovacej hodiny jazyka na vybranom učive v nižšom a vyššom sekundárnom vzdelávaní.	
Stručná osnova predmetu: Gramatika slovenského jazyka v pedagogických dokumentoch a materiáloch nižšieho a vyššieho sekundárneho vzdelávania. Gramatika v škole a v kontexte s pravopisom, algoritmus písania i/ y. Morfológické kategórie a morfológický rozbor v škole. Teória sémantickej a komunikačnej pragmatickej syntaxe. Syntaktická kompetencia ako prostriedok rozvíjania textovej kompetencie. Vyučovanie morfológie a syntaxe na druhom stupni ZŠ a na strednej škole. Komplexná morfosyntaktická analýza vety – vetný rozbor v školskej praxi. Jazykové cvičenia v slovenskom jazyku. Všestranný jazykový rozbor. Online a iné elektronické zdroje a školská prax.	
Odporúčaná literatúra:	

JACKO, Jozef: Slovenská morfológia v škole. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1974. 231 s.

KAČALA, Ján: Súčasný spisovný jazyk. Vydavateľstvo Matice slovenskej, 2021. 142 s.

GIANITSOVÁ-OLOŠTIAKOVÁ, Lucia: Aké i/y sa píše? Bratislava: Fragment, 2009. 84 s.

OLOŠTIAK, Martin – GIANITSOVÁ-OLOŠTIAKOVÁ, Lucia: Kde sa píšú veľké písmená? Bratislava: Fragment, 2011. 80 s.

OLOŠTIAK, Martin – GIANITSOVÁ-OLOŠTIAKOVÁ, Lucia: Slovenský jazyk. Ed. Krok za krokom k maturite. Bratislava: Fragment, 2007. 192 s.

SOKOLOVÁ, Miloslava: Nový deklináčny systém slovenských substantív. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity, 2007. 338 s. Dostupné na internete: http://www.juls.savba.sk/ediela/novy_deklinacny_system/

FINDRA, Ján: Expresívne syntaktické konštrukcie. Banská Bystrica: UMB, 2004.

KAČALA, Ján: Fenomén zložitosti v jazyku, osobitne v syntaxi. Martin: Vydavateľstvo MS, 2019. 224 s.

KAČALA, Ján: Polopredikatívne konštrukcie v slovenčine. Martin: Vydavateľstvo MS, 2017. 192 s.

KAČALA, Ján: Teória vedného člena. Martin: Vydavateľstvo S, 2015. 176 s.

KAČALA, Ján: Syntagmatický slovosled v slovenčine. Martin: Vydavateľstvo MS, 2013. 220 s.

MOŠKO, Gustáv: Príručka vetného rozboru. 2., doplnené a upravené vyd. Prešov: Náuka, 2006.

BETÁKOVÁ, Valéria: Triedenie jazykových cvičení. Bratislava: SPN, 1976.

Syntax vo vyučovaní III. Zost. et. al. Vaňko, J. Nitra: UKF, 2005.

PALENČÁROVÁ, Jana – KESSELOVÁ, Jana – KUPCOVÁ, Jana: Učíme slovenčinu komunikačne a zážitkovo. Bratislava: SPN – Mladé letá, 2003.

LIPTÁKOVÁ, Ľudmila: Integrovaná didaktika slovenského jazyka a literatúry pre primárne vzdelávanie. Prešov: Prešovská univerzita, 2011.

LIGOŠ, Milan: Základy jazykového a literárneho vzdelávania I. Ružomberok: FF KU v Ružomberku, 2009.

LIGOŠ, Milan: Základy jazykového a literárneho vzdelávania II. Ružomberok: FF KU v Ružomberku, 2009.

LOMENČÍK, Július: Jazyk a literatúra v edukácii. Diachrónno-synchrónny pohľad. Banská Bystrica: Belianum. Vydavateľstvo UMB v Banskej Bystrici, 2019.

Slovenský jazyk: Učebnice, cvičebnice a zbierky úloh pre 5. – 9. ročník ZŠ a stredné školy.

Slovenský jazyk a literatúra v škole: časopis pre otázky jazyka a literatúry.

Slovenčinár: časopis Slovenskej asociácie učiteľov slovenčiny.

Štátny vzdelávací program pre 2. stupeň základnej školy v Slovenskej republike ISCED 2 – nižšie sekundárne vzdelávanie. Bratislava: Štátny pedagogický ústav, 2009. Dostupné na internete: https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/sjl_nsv_2014.pdf
https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/statny-vzdelavaci-program/slovensky_jazyk_a_literatura_isced3.pdf

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta

150 hodín, z toho:

Kombinované štúdium (P, S, K): 26 h

samoštúdium: 34 h

príprava na hodnotenie praktických zručností: 35 h

príprava na záverečné hodnotenie: 55 h

Hodnotenie predmetov							
Nový predmet							
A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vyučujúci: doc. PaedDr. Julius Lomenčík, PhD.							
Dátum poslednej zmeny: 13.12.2021							
Schválil: Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc.							

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-trs-006	Názov predmetu: Interpretácia textu a kritika prekladu
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13 / 13 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Hodnotenie študenta pozostáva z aktívnej účasti na seminároch, z teoretického testu, zo záverečnej seminárnej práce a prezentácie návrhu seminárnej práce, v ktorej využije vedomosti nadobudnuté počas semestra. Práca môže byť teoretického aj praktického zamerania v rozsahu stanovenom na seminároch. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za splnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.	
b) záverečné hodnotenie: aktívna participácia na hodinách: 0 – 10 bodov teoretický test: 0 – 20 bodov prezentácia návrhu seminárnej práce: 0 – 20 bodov seminárna práca: 0 – 50 bodov	
Výsledky vzdelávania: Študent získa poznatky o problémoch súvisiacich s interpretáciou textu a ich implementáciou pri písaní kritiky prekladu, resp. metakritiky prekladu. Nadobudne poznatky týkajúce sa genézy a koreňov kritiky prekladu a jej meniacich sa funkcií so zameraním na slovenskú prekladateľskú školu, ale aj na zahraničné prístupy k metodike kritiky prekladu a k interpretácii textu – napr. hodnotenie kvality prekladu verzus kritika prekladu. Dokáže definovať niekoľko prístupov k žánru kritiky prekladu, rozlíšiť komparatívnu a nekomparatívnu kritiku prekladu, definovať vzťah medzi kritikou prekladu, literárnou kritikou, resp. medzi literárnou vedou a translatológiou a inými vedami. Je schopný zhodnotiť adekvátnosť metodiky vedeckej kritiky prekladu a zhodnotiť jej kultúrno-literárnu analýzu prostredníctvom záverečnej práce zameranej na metakritiku kritiky prekladu. Cieľom predmetu je zvýšiť schopnosť interpretovať jednak primárne texty (kritizované preklady), ale aj literárne, resp. vedecké paratexty (samotné kritiky prekladu, ich postup, metodiku, a pod.).	
Stručná osnova predmetu: <ul style="list-style-type: none">• Problém interpretácie umeleckého textu, typy interpretácií, Ecov pohľad na interpretáciu a nadinterpretáciu, smrť autora podľa Rolanda Barthesa.• Významné medzníky v dejinách kritiky prekladu.	

- Funkcie kritiky prekladu pred a po vzniku Československa (1918 – 1938).
 - Časopisecká kritika prekladu v dejinách – hlasisti, Elán, Revue svetovej literatúry, Slovenské pohľady, Romboid.
 - Žánre kritiky prekladu a rôzne prístupy k metodike kritiky prekladu.
 - Bermanova koncepcia kritiky prekladu a problémy objektivizácie kritiky prekladu.
 - Kritika prekladu verzus hodnotenie kvality prekladu.
 - Prístupy k hodnoteniu audiovizuálnych textov.
 - Modely kritiky prekladu – Hewsonov, Reissovej, Popovičov a Ferenčíkov model.
 - Stratifikácie kritiky prekladu po Nežnej revolúcii a nové médiá, kde sa kritiky prekladu vyskytuje.
 - Kritické reflexie súčasných podôb kritiky prekladu.
 - Metodologické nedostatky prístupov ku kritike prekladu, problém objektivít v procese interpretácie umeleckého textu.
- Vzťah translatológie a literárnej vedy a ich implementácia v procese kritiky prekladu.

Odporúčaná literatúra:

1. BAGIN, A. 1981. Žánre kritiky prekladu. In: Slavica Slovaca, ročník 16. č. 2.
2. LAŠ, M. 2019. Kritika umeleckého prekladu na Slovensku včera a dnes. Vydavateľstvo Univerzity Mateja Bela - Belianum, 2019. - 168 s. ISBN 978-80-557-1634-3
3. BEDNÁROVÁ, K. 2015. Rukoväť dejín prekladu na Slovensku II. (Situácia slovenského umeleckého prekladu v 20. storočí). Univerzita Komenského Bratislava, 2015, s. 66. ISBN 978-80-223-3838-7
4. ECO, U. et. al. Interpretácia a nadinterpretácia. Archa, 1995, ISBN: 80-7115-080-0.
5. HEWSON, L. 2011. An Approach to Translation Criticism. John Benjamin's Publishing Co. ISBN 9789027224439
6. HOCHÉL, B. 2001. Prekladová kritika v praxi. In: Slovak Review. 2001, č. 10, s. 17- 33
7. POPOVIČ, A. 1975. Teória umeleckého prekladu. Bratislava : Tatran, 1975, 290 p.
8. REISS, K. 2000 (1971). Potentials and Limitations of Translation Criticism. St. Jerome Publication. Routledge. ISBN 1900650266.
9. ZEHNALOVÁ, J. 2015. Kvalita a hodnotení prekladu: Modely a aplikácie. Olomouc : Univerzita Palackého. 2015, 344 s., ISBN 978-80-244-4795-7.
10. LAŠ, M. 2019. Kritika umeleckého prekladu včera a dnes. Banská Bystrica: UMB, 2019, 167 s. Dostupné online.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Poznámky - časová záťaž študenta

150 hodín, z toho:

Kombinované štúdium (P, S, K): 26

samoštúdium: 42

výskum kritik prekladu: 42

príprava záverečnej seminárnej práce: 40

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. PhDr. Anita Huťková, PhD., Mgr. Matej Laš, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 12.11.2021

Schválil: Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-jar-01	Názov predmetu: Jazyk a rod
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná, kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: prezentácia 1: 0 – 20 bodov, prezentácia 2: 0 – 20 bodov b) záverečné hodnotenie: písomná a ústna prezentácia projektu: 0 – 60 bodov	
Výsledky vzdelávania: Študent: 1. je schopný opísať vzťah rodu ako sociálnej kategórie a jazyka, rodové stereotypy a vie nájsť ich prejavy v komunikácii; 2. vie sa orientovať v odbornej literatúre z okruhu danej témy a dokáže v nej určiť minimálne dve oblasti prístupu k faktom; 3. aplikuje výsledky teoretických prác pri realizácii vlastného výskumného projektu.	
Stručná osnova predmetu: Rod ako morfológická kategória; rod ako sociálna kategória; rod v sociolingvistiky; vzťah jazyka a rodu; stav skúmania danej problematiky v Česku a na Slovensku; aktuálne výskumy v zahraničí; rodové špecifiká komunikácie.	
Odporúčaná literatúra: 1. ČMEJRKOVÁ, S: 1995. Žena v jazyce. In: Slovo a slovesnosť, 56, 1995, s. 43-55. 2. ECKERT, P. 2013. Language and gender. Cambridge : Cambridge University Press, 2013. 3. RENZETTI, C. M. 2005. Ženy, muži, spoločnosť. Praha : Karolinum, 2005. 4. URBANCOVÁ, L. 2010. Rodovo citlivá slovenčina – súčasný stav, možnosti jej tvorby a využitia. In: Odkazy a výzvy modernej jazykovej komunikácie. Banská Bystrica : UMB, 2010. 5. VALDROVÁ, J. 2000/2001. Jazyk ako nástroj demokratizácie spoločnosti. Lingvistika odhaľuje genderové asymetrie. In: Aspekt. Patriarchát. 2/2000 – 1/2001, s. 98-100. 6. VODÁKOVÁ, A. 2003. Rod ženský. Praha : SLON, 2003.	
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský	

Poznámky - časová záťaž študenta

150 h, z toho:
kombinované štúdium (P, S, K): 26 h,
samoštúdium a príprava prezentácií: 60 h,
príprava projektu: 64 h.

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. Lujza Urbancová, PhD.**Dátum poslednej zmeny:** 09.12.2021**Schválil:** Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-ksm-01	Názov predmetu: Komunikácia s médiami
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná, kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: a) priebežné hodnotenie: diskusné postoje k prípadovým štúdiám (0 – 30 bodov), priebežný test (0 – 20 bodov) b) záverečné hodnotenie: textový útvar podľa vlastného výberu zo žánrovo-tematickej ponuky, kolokvium (0 – 50 bodov) Maximálny celkový počet bodov: 100. Kredity budú pridelené študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok najmenej 65 bodov.	
Výsledky vzdelávania: Študent: 1. je schopný identifikovať podstatu, efektívne absorbovať pojmovo-terminologické inštrumentárium a kognitívne spracovať problematiku mediálneho prostredia, 2. rozumie zásadným kognitívno-komunikačným vzťahom a súvislostiam v mediálnych prostrediach, 3. zaujíma kritické postoje k štruktúre médií a ich programovej ponuke, 4. dokáže posúdiť odborné a spoločenské osobitosti porovnávacieho prístupu k štúdiu médií a mediálnej komunikácie.	
Stručná osnova predmetu: Inštitucionálny profil médií Vzťahy spoločnosť – médiá Vzťahy médiá – spoločnosť Štruktúra médií Vlastníctvo médií „Nadnárodnosť/nadštátnosť“ médií Komunikátor – záujmy – publikum (komunikačno-právny exkurz) Redakcia a jej všeobecné črty Imidž – public relations – goodwill Finalizácia predmetu – kolokvium	
Odporúčaná literatúra: a) základná:	

- BUČEK, J.: Moderátor – hlavná alebo vedľajšia postava mediálneho produktu. Bratislava : UK, 2012.
- HALLIN, D. C. – MANCINI, P.: Systémy médií v postmodernom svete. Praha : Portál, 2008.
- IŁOWIECKI, M. – ZASEPA, T.: Moc a nemoc médií. Trnava : Typi + Veda, 2003.
- JIRÁK, J. – KÖPPLOVÁ, B.: Média a spoločnosť. Praha : Portál, 2003.
- KŘEČEK, J.: Politická komunikace. Od Res publica do public relations. Praha : Grada Publishing, 2013.
- McCOMBS, M.: Agenda Setting. Praha : Portál, 2009.
- RUSNÁK, J. a kol.: Texty elektronických médií. Prešov : PU, 2010.
- RUß-MOHL, S. – BAKIČOVÁ, H.: Žurnalistika. Praha : Grada Publishing, 2005.
- RŮŽIČKA, V.: Politika a média v konzumnej spoločnosti. Praha : Grada, 2011.
- TUŠER, A. Ako sa robia noviny. Bratislava : Sofa, 1999.
- VAŠIČKOVÁ, D.: Práca redaktora v televíznom prostredí. Bratislava : UK, 2002.
- VOJTEK, J.: Úvod do organizácie redakčnej práce a redigovania. Bratislava : Filozofická fakulta Univerzity Komenského, 2000.
- b) odporúčaná:
- BYSTRICKÝ, V. – ROGULOVÁ, J.: Storočie propagandy. Bratislava : AEP, 2005.
- FTOREK, J.: Manipulace a propaganda na pozadí súčasnej informačnej války. Praha : Grada Publishing, 2017.
- GOLDBERG, B.: Jak novináři manipulují. Praha : Juraj Lajda – Ideál, 2009.
- GREIFFENSTERN/ová, S.: The Influence of Computers, The Internet and Computer-Mediated Communication on Everyday English. Berlin : Logos, 2010.
- HVÍŽĎALA, K.: Mardata – Vzpoury v žurnalistice. Praha : Portál, 2011.
- JABŁOŃSKI, A. a kol.: Politický marketing. Brno : Barrister & Principal, 2006.
- JIRÁK, J. – ŘIČHOVÁ, B.: Politická komunikace a média. Praha : Karolinum, 2000.
- KOPECKÝ, L.: Public relations. Dějiny – teorie – praxe. Praha : Grada Publishing, 2013.
- LAPČÍK, M.: Televizní zpravodajství jako paradox. Jak (ne)rozumět zpravodajství I. Olomouc : Univerzita Palackého v Olomouci, 2012.
- OSVALDOVÁ, B. – KOPÁČ R. (eds.): Co je bulvár, co je bulvarizace. Praha : Univerzita Karlova, 2016.
- PATRÁŠ, V.: Sociolingvistické aspekty elektronicky podmienenej komunikácie. Karviná : OPF SU, 2009.
- POSPÍŠIL, J.: Jak na média. Praha : Computer Média, 2011.
- SEDLÁKOVÁ, R.: Výzkum médií. Nejužívanější metody a techniky. Praha : Grada Publishing, 2014.
- STADTRUCKER, I.: Teória masmediálnej (dis)komunikácie. Bratislava : SSS, 2007.
- ŠKOLKAY, A.: Média a globalizácia. Bratislava : Škola komunikácie a médií, 2009.
- TUŠER, A. – FOLLRIČHOVÁ, M.: Teória a prax novinárskych žánrov I. Bratislava, 1998.
- ZASEPA, T. – IZRAEL, P.: Televízia u nás doma. Ružomberok : Verbum, vydavateľstvo KU, 2011.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta

120 h

prezenčné štúdium (P, S, K): 26

práca s odbornou literatúrou a prameňmi: 20

e-learning: 20

prípadové štúdie: 30

príprava na záverečné hodnotenie: 24							
Hodnotenie predmetov							
Nový predmet							
A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vyučujúci: prof. PaedDr. Vladimír Patráš, CSc.							
Dátum poslednej zmeny: 09.12.2021							
Schválil: Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc.							

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-lsp-01	Názov predmetu: Literatúra v školskej praxi
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná, kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: V priebehu semestra študent vytvorí prezentáciu k vystúpeniu na seminári (30 minút). Projekt má rozsah 8 strán. Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: prezentácia (0 – 50 bodov) b) záverečné hodnotenie: príprava projektu (0 – 50 bodov)	
Výsledky vzdelávania: Študent: 1. je schopný efektívne absorbovať a vyhodnocovať metodické osobitosti práce na hodinách literárnej výchovy, 2. je schopný interpretovať rôzne druhy textov a pripraviť ich do didaktickej literárnej komunikácie rôznych úrovní, 3. je schopný osvojiť si špecializované pojmovo-terminologické inštrumentárium a na vzťahovo-poznatkovej úrovni primerane spracovať problematiku vybraných problémov súčasnej didaktiky a jej priemetov do školského prostredia, 4. hodnotí metodiku vyučovania literatúry v rôznych systémoch, modely vyučovania literatúry, prípravu a prácu učiteľa/učiteľky, 5. vytvorí didaktický materiál s potenciálom zaradenia do školskej praxe.	
Stručná osnova predmetu: Literárna a didaktická literárna komunikácia. Špecifickosť literárneho vzdelávania, esteticko-výchovný proces, umelecký text a jeho interpretácia. Metodické systémy literárneho vyučovania a modely literárneho vyučovania. Pozícia literárneho vzdelávania v súčasnej škole – od koncepcie po problémy vyučovania. Čítanie, čitateľ, čitateľská a literárna kompetencia. Analyticky-interpretatívny systém v škole, fázy esteticko-výchovného procesu. Metodika práce s rôznymi druhmi a typmi textov. Motivácia, interpretácia, esteticko-výchovné činnosti. Variabilnosť metodickej prípravy. Netradičné formy a metódy literárneho vyučovania. Zážitkové metódy v praxi.	

Odporúčaná literatúra:

1. GERMUŠKOVÁ, M.: Literárny text v didaktickej komunikácii (na 2. stupni základnej školy). Prešov : Pedagogická fakulta UPJŠ, 1995.
2. HOUŠKA, T.: Škola hrou. Praha : Tomáš Houška, 1991.
3. LIESSMANN, K. P.: Teorie nevzdělanosti : omyly společnosti vědění. Praha : Academia, 2010.
4. OBERT, V.: Kapitoly z didaktiky literatury (Seminárium). Nitra : Pedagogická fakulta Univerzity Konštantína Filozofa, 1992.
5. VALA, J. – FIC, I.: Poezie a mladí čtenáři. Výzkum recepce konkrétních básní. Olomouc : Hanex, 2012.
6. BEAN, R.: Jak rozvíjet tvořivost dítěte. Praha : Portál, 1995.
7. CHALOUPKA, O.: Škola a počátky dětského čtenářství. Praha : Victoria Publishing, a. s., 1995.
8. KARNSOVÁ, M.: Jak budovat dobrý vztah mezi učitelem a žákem. Praha : Portál, 1995.
9. BARIAKOVÁ, Z. – GÁLISOVÁ, A. – VANČÍKOVÁ, K.: Jazykové a literární hry pre 1. a 2. stupeň základnej školy. Krakov : Spolok Slovákov v Poľsku, 2013.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta

150 h., z toho:

prezenčné štúdium (P, S, K): 26 hod.

lektúra učebných textov z praxe: 29 hod.

analýza odborných textov: 30 hod.

prezentácia: 30 hod.

príprava projektu: 35 hod.

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: PaedDr. Zuzana Bariaková, PhD.**Dátum poslednej zmeny:** 08.12.2021**Schválil:** Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-mep-001	Názov predmetu: Mediálna komunikácia
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 39 / 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: a) priebežné hodnotenie: prezentácia seminárnej práce (0 – 40 bodov), diskusné postoje k ostatným seminárnym prácam (0 – 10 bodov) b) záverečné hodnotenie: seminárna práca (0 – 50 bodov) Maximálny celkový počet bodov: 100. Kredity budú pridelené študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok najmenej 65 bodov.	
Výsledky vzdelávania: študent: 1. rozumie zásadným kognitívno-komunikačným vzťahom a súvislostiam v mediálnych prostrediach, 2. je schopný určiť podstatu, efektívne nadobudnúť nosné pojmovo-terminologické inštrumentárium a kognitívne spracovať problematiku mediálnej komunikácie na konkrétnej mediálnej téme, 3. zaujíma kritické postoje ku komunikácii v médiách, k štruktúre médií a k persuzii a manipulácii, ktorá sa realizuje v médiách.	
Stručná osnova predmetu: Medziľudská komunikácia a jej kontexty. (Mediálna) komunikácia a mediácia ako viackódové záležitosti. Dnešné masové médiá – poslanie a mediálny produkt. Žáner, mediálne žánre – dynamika a „konzumenti“. Štruktúra mediálneho komunikátu a jej osobitosti. Model politickej komunikácie. Rečovo-komunikačné techniky v politickej komunikácii. Humor v politickej komunikácii. Predvolebná tlač politických strán. Medzi propagáciou a manipuláciou – politická predvolebná reklama. Populizmus ako koordinát súčasnej politickej komunikácie. Persuzívno-komunikačné a manipulačno-komunikačné koncepcie v médiách. Mediálna krajina a jej ne/ možnosti – komunikačný náčrt a sociokultúrne trendy.	
Odporúčaná literatúra: 1. BEDNÁŘ, V.: Internetová publicistika. Praha : Grada Publishing, 2011. 2. ČMEJRKOVÁ, S. – HOFFMANNOVÁ, J. (eds.): Jazyk, médiá, politika. Praha : Academia, 2003.	

3. HALLIN, D. C. – MANCINI, P.: Systémy médií v postmoderním světě. Praha : Portál, 2008.
4. IŁOWIECKI, M. – ZASEPA, T.: Moc a nemoc médií. Trnava : Typi + Veda, 2003.
5. McLUHAN, H. M.: Člověk, média a elektronická kultura. Brno : Jota, 2000.
6. McQUAIL, D.: Úvod do teorie masové komunikace. Praha : Portál, 2007.
7. ODALOŠ, Pavol a kol. Manipulačno-komunikačné a persuzívno-komunikačné koncepcie. Banská Bystrica: Belianum, 2017. 204 s.
8. PATRÁŠ, V.: Sociolingvistické aspekty elektronickej podmienenej komunikácie. Karviná : OPF SU, 2009.
9. RUSNÁK, J. a kol.: Texty elektronickej médií. Stručný výkladový slovník. Prešov : FF PU, 2010.
10. RUSNÁK, J.: Homo popularis: homo medialis? Popkultúra v elektronickej médiách. Prešov : FF PU, 2013.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta

120 h

prezenčné štúdium (P, S, K): 65

práca s odbornou literatúrou a prameňmi: 10

výskum a prezentácia k prípadovej štúdii: 10

prípadová štúdia: 25

príprava na záverečné hodnotenie: 10

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc.

Dátum poslednej zmeny: 30.01.2022

Schválil: Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-mfi-01	Názov predmetu: Mená firiem a inštitúcií
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná, kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: a) priebežné hodnotenie: prezentácia projektu Mená firiem a inštitúcií v konkrétnej oblasti spoločnosti, napr. Mená firiem v Nitre alebo Mená inštitúcií v Banskej Bystrici (0 – 25 bodov), hodnotenie odborných diskusií (0 – 5 bodov), b) záverečné hodnotenie: seminárna práca (0 – 70 bodov) Maximálny celkový počet bodov: 100. Kredity budú pridelené študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok najmenej 65 bodov.	
Výsledky vzdelávania: študent: 1. Je schopný kognitívne obsiahnuť terminologicko-pojmový aparát chrématonomastiky. 2. Je schopný komunikačne a druhovo charakterizovať chrématonymá (aj onymá). 3. Rozumie vzťahom a súvislostiam medzi chrématonymami na jednej strane a antroponymami a toponymami/geonymami na druhej strane, resp. chápe chrématonymá ako faktor dynamizujúci rozvoj onymie. 4. Vie účelne aplikovať výsledky vedeckého poznania do výskumných aktivít, ktoré sú zamerané na abstraktné chrématonymá ako vlastné mená abstraktných ľudských výtvorov. 5. Vie zhodnotiť prínos výskumu abstraktných chrématoným pre výskum chrématoným a oným.	
Stručná osnova predmetu: Charakteristika chrématonomastiky ako súčasti onomastiky. Komunikačné a druhové chápanie oným. Klasifikácia chrématoným: abstraktné chrématonymá a konkrétne chrématonymá. Abstraktné druhy chrématoným. Charakteristika abstraktných druhov chrématoným. Faleronymá. Inštituciononymá. Firmonymá. Literáronymá. Muzikonymá. Pinakonymá. Porejonymá (názvy vlakov, automobilov, lietadiel, lodí). Spôsoby tvorenia abstraktných chrématoným. Funkcie abstraktných chrématoným. Modelovanie abstraktných chrématoným. Uplatnenie abstraktných chrématoným v komunikácii. Dynamika chrématonymie ako faktor dynamiky onymie.	
Odporúčaná literatúra: 1. BLANÁR, V.: Teória vlastného mena. (Status, organizácia a fungovanie v spoločenskej komunikácii). Bratislava: Veda, 1996. 250 s.	

2. GAŁKOWSKI, Gałkowski, A.: Chrematonimy w funkcji kulturowo-użytkowej. Onomastyczne studium porównawcze na materiale polskim, włoskim, francuskim. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego. 2008. 390 s. 2. vyd. 2011. 388 s.
3. GAŁKOWSKI, A.: Definicja i zakres chrematonimii. *Folia onomastica Croatica*, 27, Zagreb, 2018, s. 1 – 14.
4. HORECKÝ, J.: Logonomastika ako onomastická disciplína. In: Jazyková a mimojazyková stránka vlastných mien. 11. slovenská onomastická konferencia. Nitra 19. – 20. mája 1994. Zborník referátov. Zost. E. Krošláková. Bratislava – Nitra: Jazykovedný ústav Ľ. Štúra SAV – Vysoká škola pedagogická, 1994, s. 76 – 78.
5. IMRICHOVÁ, M.: Logonymá v systéme slovenčiny. Prešov: Prešovská univerzita, 2002. 142 s. ISBN 80-8068-111-2
6. MAJTÁN, M.: Klasifikácia chrématonymie. In: Chrématonymia z hlediska teorie a praxe. Sborník z 3. celostátního semináře „Onomastika a škola“, Ústí nad Labem 21. – 22. 6. 1988. Red. R. Šrámek – L. Kuba. Brno: ČSAV, 1989, s. 7 – 13.
7. MAGDA-CZEKAJ, M.: O kolekcjonerskich nazwach własnych – na przykładzie nazw muszli. W komunikacyjnej przestrzeni nazw własnych i pospolitych. Ed. Łuc, Izabela; Poglódek, Małgorzata. Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 2012, s. 243–2545.
8. ODALOŠ, P.: K problematike názvov firiem. In: *Studia Academica Slovaca*. 24. Prednášky XXXI. letného seminára slovenského jazyka a kultúry. Red. J. Mlacek. Bratislava: Stimul, 1995, s. 127 – 134.
9. ODALOŠ, P.: Nové slovenské chrématonymá. In: *Slovenská reč*, roč. 63, 1998, č. 6, s. 337 – 342.
10. ODALOŠ, P.: Dynamika chrématonymie ako faktor dynamizácie onymie. In: *Chrematonymia jako fenomen współczesności*. Red. M. Biolik – J. Duma. Olsztyn: Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego v Olsztynie, 2011, s. 347 – 356.
11. ODALOŠ, P.: O sémantických príznakoch (aj) názvov vlakových spojov. In: *Jazykovedné štúdie 29. Život medzi apelatívami a propriami*. Bratislava: Veda 2011. s. 148 –155.
12. ODALOŠ, P.: Literárnymá v slovenskej literatúre. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela. 2012. 160 s., 2. vyd. 2020 220 s.
13. ODALOŠ, P. Modelovanie a modely chrématonym. 19. slovenská onomastická konferencia. Ed. Valentová, Iveta. Bratislava: Veda, 2015, s. 464 – 472.
14. ODALOŠ, P.: Sústava slovenskej onomastickej terminológie (vznik, existencia, variantné možnosti vývoja a štandardizácie). Konvergenie a divergenie v propriálnej sfére. Ed. Chomová, Alexandra; Krško, Jaromír; Valentová, Iveta. Banská Bystrica – Bratislava: Filozofická fakulta Univerzity Mateja Bela – Jazykovedný ústav Ľ. Štúra SAV – Veda, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 2019, s. 3–70.
15. ODALOŠ, P.: Paradigmatic Types of Onomastics. *Onomastics. Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio FF. Philologiae. Onomastics I*. Ed. Siwiec, Adam. Lublin: Wydawnictwo Uniwersytetu Marie Curie-Skłodowskiej, 35–46. Odaloš, Pavol. v tlači. Prí
16. ODALOŠ, P. – VALLOVÁ, E.: Sústava slovanskej onomastickej terminológie (vznik, existencia, neuralgické miesta, aktualizácia) = Sustav slavenske onomastičke terminologije (nastanak, postojanje, neuralgična mjesta, aktualizacija) / In: *Folia Onomastica Croatica*. - Zahreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, 2020. - ISSN 1330-0695. - Roč. 29, č. 1 (2020), s. 169 – 202.
17. ŠRÁMEK, R.: Chrématonymický objekt. In: *Chrématonyma z hlediska teorie a praxe*. Sborník z 3. celostátního semináře "Onomastika a škola", Ústí nad Labem 21. – 22. 6. 1988. Zost. R. Šrámek – L. Kuba. Brno 1989, s. 13 – 20.
18. DVONČ, L.: Názvy politických strán a hnutí a ich skratky. *Slovenská reč*, 60, 1995, č. 1, s. 26 – 32.

19. ŠRÁMEK, R.: Úvod do obecné onomastiky. Brno: Masarykova univerzita, 1999. 191 s.
20. ŽIGO, P.: Budú v onomastike aj muzikonymá. Slovenská reč, 75, Bratislava, 2010, s. 270 – 277.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta

150 h, z toho:

- prezenčné štúdium (P, S, K): 26 h,
- práca s odbornou literatúrou a prameňmi: 13 h,
- príprava na semináre: 13 h,
- realizácia výskumu: 26 h,
- príprava na prezentáciu projektu: 26 h
- vyhotovenie seminárnej práce: 46 h

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc.

Dátum poslednej zmeny: 09.12.2021

Schválil: Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-mvjp-01	Názov predmetu: Mená výrobkov a jedinečných predmetov
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná, kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: a) priebežné hodnotenie: prezentácia projektu Mená výrobkov a jedinečných predmetov v konkrétnej spoločenskej oblasti, napr. Vlastné mená syrov alebo Vlastné mená diamantov a ostatných drahých kameňov (0 – 25 bodov), hodnotenie odborných diskusií (0 – 5 bodov), b) záverečné hodnotenie: seminárna práca (0 – 70 bodov) Maximálny celkový počet bodov: 100. Kredity budú pridelené študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok najmenej 65 bodov.	
Výsledky vzdelávania: študent: 1. Je schopný kognitívne obsiahnuť terminologicko-pojmový aparát chrématonomastiky. 2. Je schopný komunikačne a druhovo charakterizovať chrématonymá (aj onymá). 3. Rozumie vzťahom a súvislostiam medzi chrématonymami na jednej strane a antroponymami a toponymami/geonymami na druhej strane, resp. chápe chrématonymá ako faktor dynamizujúci rozvoj onymie. 4. Vie účelne aplikovať výsledky vedeckého poznania do výskumných aktivít, ktoré sú zamerané na abstraktné chrématonymá ako vlastné mená abstraktných ľudských výtvorov. 5. Vie zhodnotiť prínos výskumu abstraktných chrématonym pre výskum chrématonym a onymie.	
Stručná osnova predmetu: Charakteristika chrématonomastiky ako súčasti onomastiky. Komunikačné a druhové chápanie oným. Klasifikácia chrématonym: abstraktné chrématonymá a konkrétne chrématonymá. Konkrétne druhy chrématonym. Charakteristika konkrétnych druhov chrématonym. Sérionymá (tyronymá, vlastné mená potravinárskych výrobkov, vlastné mená elektrotechnických výrobkov, vlastné mená nábytku, vlastné mená oblečenia, vlastné mená cigariet a tabakových výrobkov, parfémonymá, vlastné mená alkoholických a nealkoholických nápojov atď.). Unikonymá (diamantonymá, vlastné mená ostatných drahých kameňov, kampanonymá, vlastné mená klenotníckych výrobkov, konchonymá a ďalšie vlastné mená jedinečných výrobkov). Spôsoby tvorenia konkrétnych chrématonym. Funkcie konkrétnych chrématonym. Modelovanie konkrétnych chrématonym. Uplatnenie konkrétnych chrématonym v komunikácii. Dynamika chrématonymie ako faktor dynamiky onymie.	

Odporúčaná literatúra:

1. BLANÁR, V.: Teória vlastného mena. (Status, organizácia a fungovanie v spoločenskej komunikácii). Bratislava: Veda, 1996. 250 s.
2. HORECKÝ, J.: Logonomastika ako onomastická disciplína. In: Jazyková a mimojazyková stránka vlastných mien. 11. slovenská onomastická konferencia. Nitra 19. – 20. mája 1994. Zborník referátov. Zost. E. Krošláková. Bratislava – Nitra: Jazykovedný ústav Ľ. Štúra SAV – Vysoká škola pedagogická, 1994, s. 76 – 78.
3. GAŁKOWSKI, Gałkowski, A.: Chrematonimy w funkcji kulturowo-użytkowej. Onomastyczne studium porównawcze na materiale polskim, włoskim, francuskim. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego. 2008. 390 s. 2. vyd. 2011. 388 s.
4. GAŁKOWSKI, A.: Definicja i zakres chrematonimii. *Folia onomastica Croatica*, 27, Zagreb, 2018, s. 1 – 14.
5. IMRICHOVÁ, M.: Logonymá v systéme slovenčiny. Prešov: Prešovská univerzita, 2002. 142 s. ISBN 80-8068-111-2
6. MAJTÁN, M.: Klasifikácia chrématonymie. In: Chrématonymia z hlediska teorie a praxe. Sborník z 3. celostátního semináře „Onomastika a škola“, Ústí nad Labem 21. – 22. 6. 1988. Red. R. Šrámek – L. Kuba. Brno: ČSAV, 1989, s. 7 – 13.
7. MAGDA-CZEKAJ, M.: O kolekcjonerskich nazwach własnych – na przykładzie nazw muszli. W komunikacyjnej przestrzeni nazw własnych i pospolitych. Ed. Łuc, Izabela; Poglódek, Małgorzata. Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 2012, s. 243–2545.
8. ODALOŠ, P.: K problematike názvov firiem. In: *Studia Academica Slovaca*. 24. Prednášky XXXI. letného seminára slovenského jazyka a kultúry. Red. J. Mlacek. Bratislava: Stimul, 1995, s. 127 – 134.
9. ODALOŠ, P.: Nové slovenské chrématonymá. In: *Slovenská reč*, roč. 63, 1998, č. 6, s. 337 – 342.
10. ODALOŠ, P.: Dynamika chrématonymie ako faktor dynamizácie onymie. In: *Chrematonymia jako fenomen współczesności*. Red. M. Biolik – J. Duma. Olsztyn: Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, 2011, s. 347 – 356.
11. ODALOŠ, P.: O sémantických príznakoch (aj) názvov vlakových spojov. In: *Jazykovedné štúdie 29. Život medzi apelatívami a propriami*. Bratislava: Veda 2011. s. 148 –155.
12. ODALOŠ, P.: Literáronymá v slovenskej literatúre. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela. 2012. 160 s., 2. vyd. 2020 220 s.
13. ODALOŠ, P. Modelovanie a modely chrématonym. 19. slovenská onomastická konferencia. Ed. Valentová, Iveta. Bratislava: Veda, 2015, s. 464 – 472.
14. ODALOŠ, P.: Sústava slovenskej onomastickej terminológie (vznik, existencia, variantné možnosti vývoja a štandardizácie). Konvergenie a divergenie v propriálnej sfére. Ed. Chomová, Alexandra; Krško, Jaromír; Valentová, Iveta. Banská Bystrica–Bratislava: Filozofická fakulta Univerzity Mateja Bela–Jazykovedný ústav Ľ. Štúra SAV–Veda, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 2019, s. 3–70.
15. ODALOŠ, P.: Paradigmatic Types of Onomastics. *Onomastics. Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio FF. Philologiae. Onomastics I*. Ed. Siwiec, Adam. Lublin: Wydawnictwo Uniwersytetu Marie Curie-Skłodowskiej, 35–46. Odaloš, Pavol. v tlači. Prí
16. ODALOŠ, P. – VALLOVÁ, E.: Sústava slovanskej onomastickej terminológie (vznik, existencia, neuralgické miesta, aktualizácia) = Sustav slavenske onomastičke terminologije (nastanak, postojanje, neuralgična mjesta, aktualizacija) / Pavol Odaloš, Elena Vallová. In *Folia Onomastica Croatica*. - Zahreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, 2020. - ISSN 1330-0695. - Roč. 29, č. 1 (2020), s. 169 – 202.
17. ŠRÁMEK, R.: Chrématonymický objekt. In: *Chrématonyma z hlediska teorie a praxe*. Sborník z 3. celostátního semináře "Onomastika a škola", Ústí nad Labem 21. – 22. 6.

1988. Zost. R. Šrámek – L. Kuba. Brno 1989, s. 13 – 20.
 18. DVONČ, L.: Názvy politických strán a hnutí a ich skratky. Slovenská reč, 60, 1995, č. 1, s. 26 – 32.
 19. ŠRÁMEK, R.: Úvod do obecné onomastiky. Brno: Masarykova univerzita, 1999. 191 s.
 20. ŽIGO, P.: Budú v onomastike aj muzikonymá. Slovenská reč, 75, Bratislava, 2010, s. 270–277.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta

150 h, z toho:

- prezenčné štúdium (P, S, K): 26 h,
- práca s odbornou literatúrou a prameňmi: 13 h,
- príprava na semináre: 13 h,
- realizácia výskumu: 26 h,
- príprava na prezentáciu projektu: 26 h
- vyhotovenie seminárnej práce: 46 h

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc.

Dátum poslednej zmeny: 09.12.2021

Schválil: Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-fil-003	Názov predmetu: Metodológia vedy
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: prezenčná, kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: Písomný test 1 v 8. vyučovacom týždni: 0-20 bodov b) záverečné hodnotenie: Odborná analyticko-interpretácia esej: 0-40 bodov Písomný test 2 v skúškovom období: 0-40 bodov	
Výsledky vzdelávania: Študent 1. si pamätá kľúčové problémy spojené so základnými vedeckými metódami a kritériami 2. pozná hlavné metodologické koncepcie 20. a 21. storočia, ktoré sa dané problémy pokúšajú identifikovať a riešiť 3. je schopný samostatne zhodnotiť vybrané metodologické koncepcie pomocou analýzy ich vnútorných problémov 4. vytvorí odbornú esej, kde prezentuje vlastný názor podložený relevantnými argumentmi	
Stručná osnova predmetu: 1. Čo je to metodológia a čo je to veda, problém definície a typológie vied. 2. Cieľ vedy a jeho dosahovanie. 3. Kontext zdôvodnenia (hodnotenia) vs. kontext objavu (tvorby): problém indukcie. 4. Goodmanov paradox a paradox havranov, induktívny skepticizmus a David Hume. 5. Dôsledky: Na čo nie je možné využiť argumenty a empirickú evidenciu. 6. Ďalšie dôsledky: Čo je to problém demarkácie a ako sa nedá riešiť. 7. Popperova teória vedy: iný prístup k problémom indukcie a demarkácie. 8. Problémy Popperovej teórie vedy (problémy falzifikácie, empirickej bázy a i.). 9. Metodologické problémy sociálnych a historických vied. 10. Porovnanie teoretických a aplikovaných vied (ich metód, cieľov, hraníc a pod.). 11. Problém demarkácie a formálne vedy: otázka pravdivosti vo formálnych vedách, Gödelove vety o neúplnosti a ich interpretácia, možnosti a hranice metód formálnych vied.	

Odporúčaná literatúra:

1. Bodnár, J. (ed.): Antológia z diel filozofov: Logický empirizmus a filozofia prírodných vied. Bratislava: Vydavateľstvo politickej literatúry, 1968.
2. Carnap, R.: Problémy jazyka vedy. Praha: Svoboda, 1968.
3. Descartes, R.: Rozprava o metóde. Bratislava: SAV, 1954.
4. Fajkus, B.: Filozofie a metodologie vedy. Praha: Academia, 2005.
5. Feyerabend, P.: Rozprava proti metodě. Praha: Aurora, 2001.
6. Goldsteinová, R.: Neúplnosť. Důkaz a paradox Kurta Gödela. Praha: Argo & Dokořán, 2006.
7. Gödel, K.: Filosofické eseje. Praha: Oikoymenh, 1999.
8. Hume, D.: Zkoumání lidského rozumu. Praha: Svoboda, 1972.
9. Kant, I.: Prolegomena ke každé příští metafyzice jež se bude moci stát vědou. Praha: Svoboda, 1992.
10. Kuhn, T.: Štruktúra vedeckých revolúcií. Bratislava: Pravda, 1982.
11. Mihina, F. – Sedová, T. – Zouhar, M. (eds.): Logický pozitivizmus. Malá antológia filozofie XX. storočia. Zväzok III. Bratislava: Iris, 2006.
12. Nagel, E. – Newman, J. R.: Gödelův důkaz. Brno: Vutium, 2003.
13. Popper, K. R.: Logika vědeckého bádání. Praha: OIKOYMENH, 1997.
14. Quine, W. V. O.: Z logického hľadiska. Bratislava: Kalligram, 2005.
15. Riška, A.: Metodológia a filozofia. Bratislava: Vydavateľstvo politickej literatúry, 1968.
16. Schmidt, M. – Taliga, M.: Filozofia prírodných vied. Bratislava: aleph, 2013.
17. Viceník, J.: Spory o charakter metodológie vied. Bratislava: Pravda, 1988.
18. Viceník, J. – Cmorej, P.: „Úvod do problematiky metodológie vied I – X”, In: Organon F, ročník VII, číslo 1, 2000 až ročník IX, číslo 2, 2002.
19. Zlatoš, P.: Ani matematika si nemôže byť istá sama sebou. Bratislava: Iris, 1995.
20. kolektív autorov: Filozofie vedy. Praha: Svoboda, 1968.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk, český jazyk a anglický jazyk

Poznámky - časová záťaž študenta

časová záťaž študenta: 150 hodín, z toho:

kombinované štúdium (P, S, K): 26 hod.

práca v knižnici – výskumná fáza: 24 hod.

příprava na priebežný test 1: 20 hod.

písanie odbornej eseje: 40 hod.

příprava na záverečný test 2: 40 hod.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 98

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
1.02	3.06	22.45	19.39	29.59	4.08	20.41	0.0

Vyučujúci: prof. PhDr. Tatiana Sedová, CSc., doc. Mgr. Miloš Taliga, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 23.11.2021

Schválil: Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-fil-012	Názov predmetu: Metódy analýzy a interpretácie obrazu
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: prezenčná, kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: Test 1 (témy 1-4)..... 0-30 bodov Test 2 (témy 5-8)..... 0-30 bodov b) záverečné hodnotenie: Písomná práca (analýza a interpretácia vybraného obrazu) 0-40 bodov	
Výsledky vzdelávania: Študent: 1. má prehľad v oblasti vizuálnej kultúry 2. rozumie rozdielom a súvislostiam medzi textom a obrazom 3. pozná základné metódy analýzy a interpretácie obrazov (vizuálnych udalostí) a ich teoretické východiská 4. dokáže vybrať najvhodnejšiu metódu (kombináciu metód) analýzy a interpretácie pre konkrétny obraz	
Stručná osnova predmetu: 1. Úvod do vizuálnej kultúry a teórie obrazu; 2. Základy metodológie práce s vizuálnym materiálom; 3. Kompozičná metóda analýzy a interpretácie statických obrazov; 4. Kompozičná metóda analýzy a interpretácie pohyblivých obrazov; 5. Semiotická analýza a interpretácia obrazu; 6. Analýza obsahu obrazového materiálu; 7. Analýza diskurzu a obraz; 8. Psychoanalytická interpretácia obrazu.	
Odporúčaná literatúra: ROSE, G. (2003): Visual Methodologies. London : Sage, MIRZOEFF, N. (2012): Úvod do vizuální kultury. Praha : Academia. ELKINS, J. - FIORENTINY, E. (2021): Visual Worlds. Oxford: Oxford University Press.	

ECO, U. (2004): Meze Interpretace. Praha : Karolinum.
 BARTHES, R. (2003): Mytologie. Praha : Dokořán.
 BARTHES, R. (1997): Základy sémiologie. In: Kritika a pravda. Praha :Dauphin, s. 82 - 181.
 PACHMANNOVÁ, M. (2002): Neviditelná Žena. Praha : One Woman Press.
 FOUCAULT, M. (2002) : Archeologie vědení. Praha : Hermann a synové.
 FOUCAULT, M. (2004): Dozerat' a trestat'. Bratislava : Kalligram.
 PANOFSKY, E. (1981): Význam ve výtvarném umění. Praha : Odeon, 1981.
 FLUSSER, V. (2002): Komunikológia. Bratislava : Mediálny Inštitút, 2002.
 MONACO, J (2006): Jak číst film. Praha : Albatros.
 JOHNSTON, A.: (2014): "Jacques Lacan", The Stanford Encyclopedia of Philosophy (Summer 2014 Edition), Edward N. Zalta (ed.), forthcoming URL = <http://plato.stanford.edu/archives/sum2014/entries/lacan/> (29-04-2014).
 AUMONT, J. (2005): Obraz. Praha : AMU.
 MITCHELL, W. J. T. (2016): Teorie obrazu. Praha: Karolinum.
 HLAVÁČEK, K., (1997): Kompozice podle Arnheima. Praha : Pedagogická fakulta.
 ŠEDÍK, M., KARIKA, G. a kol. (2008): Vizuálna komunikácia. Ako písať prezentácie. CD ROM (vysokoškolská učebnica). Banská Bystrica : FHV UMB.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
 slovenský , český a anglický

Poznámky - časová záťaž študenta
 150 hod., z toho:
 kombinované štúdium (P, S, K): 26 hod
 príprava na test 1 25 hod
 príprava na test 2 25 hod
 písomná práca 74 hod

Hodnotenie predmetov
 Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. Michal Šedík, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.11.2021

Schválil: Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-his-212	Názov predmetu: Miesta pamäti v moderných dejinách Slovenska
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: V priebehu semestra študenti analyzujú odborné texty k téme predmetu (0 - 10 bodov), pripravujú prezentáciu na tému svojej seminárnej práce (0 - 20 bodov) a vypracujú seminárnu prácu v rozsahu 10 - 15 strán (0 - 70 bodov). Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94%), B (93 – 87%), C (86 – 80%), D (79 – 73%), E (72 – 65%). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za splnenie vyššie uvedených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: a) analýza odborných textov (0 - 10 bodov) b) prezentácia na seminári (0 - 20 bodov) c) seminárna práca (0 - 70 bodov)	
Výsledky vzdelávania: 1. Študent získa prehľad o vývoji, hlavných trendoch a pojmoch v rámci kultúrnych dejín v Európe a na Slovensku so zreteľom na koncept pamäti a jej funkcie v spoločnosti. 2. Prehľbí a rozšíri si poznatky o vzniku a význame jednotlivých miest pamäti (osláv, názvov ulíc, pomníkov, symbolov a pod.) v hraniciach habsburskej monarchie, Uhorska a Československa. 3. Na základe získaných poznatkov o miestach pamäti a ich politickej inštrumentalizácii je schopný analyzovať a interpretovať odborné texty a pramene k danej téme a aplikovať ich vo svojej prezentácii a seminárnej práci. 4. Posúdi a hodnotí fenomén miest pamäti v širších súvislostiach a jeho význam nielen pre skúmané storočia, ale aj jeho dosah na súčasnú dobu. 5. Vytvorí prezentáciu a následne seminárnu prácu na vybrané miesto v pamäti v jeho blízkom okolí, regióne v rámci prezentovaných období.	
Stručná osnova predmetu: Úvod do kultúrnych dejín, koncept kolektívnej pamäti a jej výskum (M. Halbwachs, J. Assmann, P. Burke, J. Le Goff). Vymedzenie vzťahu medzi historickou (kultúrnou) pamäťou a kolektívnou identitou, medzi históriou a pamäťou. Miesta pamäti a ich typológia (P. Nora, A. Assmannová). Symbolická politika v Rakúsko-Uhorsku a Československu – otázka inštrumentalizácie pamäti a formovania identity. Symbolické obsadenie verejného priestoru, akt pomenovania verejných priestranstiev. Štátne sviatky a pamätné dni. Kult hrdinov a martýrov, druhý (posmrtný) život	

osobností. Osobné sviatky hlavy štátu, jubilejné oslavy významných osobností. Pomníky a náhrobníky, pamätné stromy. Miléniové slávnosti a výstavy.

Odporúčaná literatúra:

ASSMANN, Jan: Kultura a paměť. Písmo, vzpomínka a politická identita v rozvinutých kulturách staroveku. Praha: Prostor, 2001, s. 31-53.
ASSMANNOVÁ, Aleida: Prostory vzpomínání. Podoby a proměny kulturní paměti. Praha: Nakl. Karolinum, 2018.
BURKE, Peter: Variety kulturních dějin. Brno : CDK, 2006.
CSÁKY, Moritz - MANNOVÁ, Elena (eds.) Kolektívne identity v strednej Európe v období moderny. Bratislava 1999.
GOFF, Le Jacques: Paměť a dějiny. Praha: Argo, 2007.
HALBWACHS, Maurice: Kolektivní paměť. Praha: SLON, 2009.
HLAVAČKA, Milan a kol.: Paměť míst, událostí a osobností. Historie jako identita a manipulace. Praha: Historický ústav AV ČR, 2011.
HOJDA, Zdeněk – POKORNÝ, Jiří: Pomníky a zápomníky. Praha – Litomyšl: Paseka, 1996.
KILIANOVÁ, Gabriela, KOWALSKÁ, Eva, KREKOVIČOVÁ, Eva: My a tí druhí v modernej spoločnosti. Konštrukcie a transformácie kolektívnych identít. Bratislava: Veda, 2009.
KURHAJCOVÁ, Alica: Verejné oslavy a historická pamäť v Uhorsku (1867 - 1914). Banská Bystrica: Belianum UMB, 2015.
KUŠNIRÁKOVÁ, Ingrid a kol.: "Vyjdeme v noci vo fakľovom sprievode a rozsvietime svet". Integrovaný a mobilizačný význam slávností v živote spoločnosti. Bratislava: HÚ SAV, 2012.
MACHO, Peter: Milan Rastislav Štefánik ako symbol. Bratislava: Veda, 2019.
MANNOVÁ, Elena: Minulosť ako supermarket : spôsoby reprezentácie a aktualizácie dejín Slovenska. Bratislava: Historický ústav Slovenskej akadémie vied: Veda, 2019.
MASLOWSKI, Nicolas - ŠUBRT, Jiří a kol.: Kolektivní paměť. K teoretickým otázkam. Praha: Karolinum, 2014.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky - časová záťaž študenta

Časová záťaž študenta: 120 hodín z toho
kombinované štúdium: 26 hod. (0/2);
analýza odborného textu: 24 hod.;
príprava prezentácie: 10 hod.;
príprava seminárnej práce: 60 hod.

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. Alica Kurhajcová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 28.11.2021

Schválil: Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-tli-001	Názov predmetu: Moderné lingvistické trendy
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 52 / 13 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 6	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: a) priebežné hodnotenie: prezentácia projektu (0 – 25 bodov), hodnotenie odborných diskusií (0 – 5 bodov), b) záverečné hodnotenie: priebežné hodnotenie (0 – 30 bodov) seminárna práca (0 – 70 bodov). Maximálny celkový počet bodov: 100. Kredity budú pridelené študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok najmenej 65 bodov.	
Výsledky vzdelávania: študent: 1. je schopný kognitívne obsiahnuť trendy v lingvistike 20. a 21. storočia, 2. rozumie vzťahom a súvislostiam medzi trendmi lingvistických výskumov a tradične profilovanými typmi výskumov, 3. vie účelne aplikovať výsledky vedeckého poznania do výskumných aktivít, ktoré sú zamerané na trendy výskumov v slovenskej/svetovej lingvistike, 4. dokáže kriticky zhodnotiť prínos výskumných výsledkov v rámci trendov lingvistických výskumov pre rozvoj lingvistického poznania.	
Stručná osnova predmetu: - Profilovanie chápania lexikológie v 20. a 21. storočí. Onomastická lexikológia. Sociolingvistická lexikológia. Literárna onomastika. Trendy a dynamické premeny chápania. Komunikácia a spoločnosť. Manipulácia a persúázia v médiách. Persuazívno-komunikačné a manipulačno-komunikačné koncepcie. Krízová komunikácia a jej miesto v súčasnej spoločnosti. - Komunikačný register apelatívnej a propriálnej časti slovnej zásoby. Aktuálne trendy výskumu slovenskej hydronymie v kontexte národného programu Hydronymia Slovaciae a v kontexte celoeurópskeho programu Hydronymia Europaea. Slovenská toponymia a jej možnosti spracovania v rámci slovanských toponomastických výskumov. Propriálny a apelatívny kontext slovanských výskumov (národné toponomastikony, hydronomastikony) verzus projekt Slovanského jazykového atlasu. Jazyková krajina (JK), metodológia výskumu JK, semiotika jazykového znaku (sign) ako súčasť JK, pružná stabilita JK (vzájomné pôsobenie top-down sféry a bottom-up sféry). Aktuálne trendy výskumu jazykovej krajiny v bilingválnom prostredí, výskum logonymie, urbanonymie a živej toponymie ako súčasť jazykovej krajiny.	

- Jazykový vývin a periodizácia dejín jazykovedy. „Pragmatický obrat“ v modernej lingvistike – inter- a multidisciplinárne orientované smery a prúdy. Perspektívy vo svetovej a slovenskej lingvistike v 21. storočí. Hovorená podoba jazyka v meste ako metodologický odkaz a výzva (na príklade Banskej Bystrice). Hovorová slovenčina v dnešnom vidieckom prostredí – porovnanie minulosti a súčasnosti. Sociokultúrne kontexty vo výskumoch hovorovej slovenčiny.

Odporúčaná literatúra:

- ČERMÁK, F.: Jazyk a jazykověda. Praha : Univerzita Karlova-Karolinum, 2001.
- FINDRA, J.: Jazyk v kontextoch a v textoch. Banská Bystrica : Fakulta humanitných vied UMB, 2009.
- FLUSSER, V. Komunikológia. Bratislava : Media Institute, 2002.
- FTOREK, J.: Manipulace a propaganda na pozadí současné informační války. Praha : Grada, 2017.
- FURDÍK, J.: Slovenská slovotvorba. Bratislava : Náuka, 2004.
- HORECKÝ, J.: Slovenská lexikológia. 1. Tvorenie slov. Bratislava : SPN, 1971.
- HOFFMANNOVÁ, J.: Stylistika a... Praha : Trizonia, 1997.
- KOŘENSKÝ, J.: Proměny myšlení o řeči na rozhraní tisíciletí. Olomouc : Filozofická fakulta UP, 2016.
- MAJTÁN, M.: Z lexiky slovenskej toponymie. Bratislava : Veda, 1996.
- KRŠKO, J. Úvod do toponomastiky. Banská Bystrica : Filozofická fakulta UMB, 2014.
- KRŠKO, J. Spracovanie hydronymie Slovenska. (Metodické pokyny na spracúvanie projektov Hydronymie Slovaciae). Banská Bystrica : Fakulta humanitných vied UMB, 2005.
- KRŠKO, J.: Všeobecnolingvistické aspekty onymie. (Z problematiky onymického komunikačného registra). Banská Bystrica : Belianum, vydavateľstvo UMB, 2016.
- ODALOŠ, P. Literárny onym v slovenskej literatúre. 1. vyd. Banská Bystrica: Fakulta humanitných vied UMB, 2012; 2. vyd. 2020.
- ODALOŠ, P. a kol. Manipulačno-komunikačné a persuzívno-komunikačné koncepcie. 1. vyd. Banská Bystrica : Belianum, vydavateľstvo UMB, 2017.
- ODALOŠ, P.: Generačná príslušnosť ako sociolingvistický faktor determinujúci distribúciu lexiky v komunikácii. In: Sociokultúrne aspekty v slovanských jazykoch: zborník príspevkov z 3. medzinárodnej vedeckej konferencie v cykle Slovanské jazyky v sociolingvistickom ponímaní. Banská Bystrica : Belianum, vydavateľstvo UMB, 2017, s. 92 – 100.
- ODALOŠ, P.: Krízová komunikácia ako fenomén súčasnosti. In: Komunikácia v odborných reflexiách : zborník príspevkov z 10. medzinárodnej vedeckej konferencie. Banská Bystrica : Belianum, vydavateľstvo UMB, 2019, s. 86 – 102.
- PATRÁŠ, V.: Interdisciplinárne kooperácie. Banská Bystrica : UMB, 2002.
- PATRÁŠ, V.: Sociolinguistic aspects of the electronically determined communication. Karviná : Obchodně podnikatelská fakulta SU v Opavě, 2009.
- PATRÁŠ, V.: Dynamika hovorenej komunikácie v teoretických a aplikačných náhl'adoch. Banská Bystrica : Belianum, vydavateľstvo UMB, 2016.
- SAUSSURE, F.: Kurs obecné lingvistiky. Praha : Academia, 1994.
- Nový encyklopedický slovník češtiny online. In: <https://www.czechency.org/>

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta

180 h, z toho:

- prezenčné štúdium (P, S, K): 65
- práca s odbornou literatúrou a prameňmi: 15
- príprava na seminár: 10

-realizácia výskumu: 30 -príprava na prezentáciu projektu: 30 -vyhotovenie seminárnej práce: 30							
Hodnotenie predmetov							
Nový predmet							
A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vyučujúci: Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc., prof. Mgr. Jaromír Krško, PhD., prof. PaedDr. Vladimír Patráš, CSc.							
Dátum poslednej zmeny: 31.01.2022							
Schválil: Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc.							

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-trs-003	Názov predmetu: Moderné technológie v preklade
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13 / 13 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Výsledná známka kurzu sa udeľuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: príprava prezentácie: 0-30 b, prednes: 0-30 b výkon na seminári: 30 b b) záverečné hodnotenie: záverečné hodnotenie: záverečný test: 0-10 b	
Výsledky vzdelávania: Študent 1) používa v oblasti správnu terminológiu, 2) orientuje sa v grafických formátoch, vie ich otvoriť a pripraviť na preklad, 3) vie na primeranej úrovni používať MS Excel, Word a Powerpoint, najmä funkcie relevantné pre prekladateľov, tlmočníkov a korektorov, 4) vie používať špeciálne funkcie vyhľadávača ako aj online databázy, slovníky, kontextové hľadanie, atď. a kriticky posúdiť relevantnosť výsledkov, 5) vie správne komunikovať prostredníctvom e-mailu a rozumie etickým dilemám (napr. posielanie dokumentov nezabezpečenými kanálmi), 6) orientuje sa v cloudových riešeniach a rozumie etickým dilemám (servere tretej strany, dôverné dokumenty), 7) rozumie princípu nástroja OCR, 9) rozumie princípu strojového prekladu a pozná jeho výhody a nevýhody, 10) rozumie, na akom princípe pracujú nástroje CAT.	
Stručná osnova predmetu: Hardvér. MS Office. Pokročilé vyhľadávanie. Posudzovanie relevancie. Obchodná komunikácia. Cloudové riešenia pre prekladateľov. Etické dilemy. OCR. Strojový preklad. Nástroje CAT (história, vývoj, princíp fungovania).	

Odporúčaná literatúra:

1. BOWKER, L. 2002. Computer-aided Translation Technology: A Practical Introduction. University of Ottawa Press, 2002.
2. POLÁKOVÁ, E. 2013. Internetová komunikácia, príležitosti a riziká. Banská Bystrica :Univerzita Mateja Bela, Pedagogická fakulta : Belianum. 117 s. ISBN 9788055705996.
3. PYM, A. Translation Skill-Sets in a Machine-Translation Age. [online]. 2012. Dostupné na: http://usuaris.tinet.cat/apym/on-line/training/2012_competence_pym.pdf.
4. SOMERS, H. L. Computers and Translation: A Translator's Guide. John Benjamins Publishing, 2003.
5. Quah, C. K. 2006. Translation and Technology. Houndmills; Basingstoke : Palgrave MacMillan, 2006. 221 s. ISBN 9781403918321.
6. WEBB, E. Lynn. 1992. Advantages and Disadvantages of translation memory: a cost/benefit analysis, Monterey, California. <http://kitt.ifi.uzh.ch/clab/satzaehnlichkeit/tutorial/Unterlagen/Webb2000.pdf>.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský C1, anglický B2

Poznámky - časová záťaž študenta

150 hodín, z toho:

Kombinované štúdium (P, S, K): 1-1-0 (26 h)

Príprava prezentácie na vybranú tému (30 h)

Samoštúdium (50 h)

Domáci nácvik práce s nástrojom CAT (44 h)

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. Mgr. Vladimír Biloveský, PhD., Mgr. Marianna Bachledová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 02.12.2021

Schválil: Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-fil-015	Názov predmetu: Naratívna filozofia dejín
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: prezenčná, kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: V priebehu semestra pripraví študenti prezentáciu na určenú tému seminára a po ukončení semestra odovzdajú esej. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý za prezentáciu získa menej ako 15 bodov a za esej menej ako 25 bodov. Študent má právo na jeden termín záverečného testu a jeden pokus na opravu (korekciu obsahu) eseje. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86– 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: prezentácia 0-35 bodov b) záverečné hodnotenie: esej: 0- 65 bodov	
Výsledky vzdelávania: 1. Študent si pamätá koncepcie v oblasti naratívnej filozofie dejín. 2. Študent je schopný interpretovať a priblížiť zvolené vývojové koncepcie. 3. Študent je schopný pomocou použitia kritickej analýzy identifikovať hlavné problémové aspekty koncepcií charakterizujúcich povahu naratívneho približovania dejín. 4. Študent vie zhodnotiť pomocou analýzy prednosti a nedostatky jednotlivých koncepcií. 5. Na základe analýzy jednotlivých koncepcií vie študent formulovať vlastný zdôvodnený postoj, ktorý bude vychádzať z kritického zhodnotenia nadobudnutých poznatkov.	
Stručná osnova predmetu: 1. Proces tvorby historickej narácie. 2. Naratívny konštruktivizmus a naratívny realizmus. 2. Problém naratívneho vysvetlenia v koncepcii W. Gallieho. 3. Louis Mink a osobitosť historického porozumenia. 4. Arthur Danto Analytická filozofia dejín a problém naratívnej vety. 5. R. Barthes a historický diskurz. 6. Paul Veyne a história ako pravdivé rozprávanie. 7. Historická narácia a čas v koncepcii Paula Ricoeura. 8. Fenomenologický prístup k historickej narácii Davida Carra. 9. Hayden White, jeho Metahistória a tropológia. 10. Frank Ankersmit jeho Naratívna logika a holistický prístup k historickej narácii. 11. Typológia historických narácií, historické vedomie v koncepcii Jörna Rüsena. 12. Problém času pri písaní o dejín. 13. Problém objektivity a statusu historických narácií	

Odporúčaná literatúra:

1. BARTHES, R. Diskurz historie, Česká literatúra, roč. 54, 2007, č. 6., s. 815-827.
2. FAY, B.: Současný filosofie sociálnych vied . Praha :Slon, 2002.
3. LEDUC, J. Historici a čas. Bratislava : Kalligram, 2005.
4. KOŽIAK R.;ŠUCH, J, ZELENÁK, E.: Kapitoly zo súčasnej filozofie dejín. Bratislava: Chronos, 2009
5. RICOUER, P.: Čas a Vyprávění.I. a II.III Praha : OIKOYMENH, 2000, 2002,2007
6. RŮSEN, Jörn. 1993. Studies in Metahistory. Pretoria : Human Science Research Council
7. ŠUCH, J. Naratívny konštruktivizmus H. Whita a F. Ankersmsta Ostrava : Filozofická fakulta Ostravskej univerzity v Ostrave,
8. VEYNE, P.: Ako písať o dejinách. Bratislava : Chrónos, 1998.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky - časová záťaž študenta

120 hod.:., z toho:

Kombinované štúdium (P, S, K) 26 hod.

Práca v knižnici (vyhľadávanie odborných textov na esej) 14 hod.

Spracovanie a predstavenie prezentácie 40 hod.

Analýza odborného textu a vypracovanie eseje (5 strán) 40 hod.

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. PhDr. Juraj Šuch, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 15.10.2021

Schválil: Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-mvl-01	Názov predmetu: Netradičné metódy vyučovania literatúry
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná, kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: a) priebežné hodnotenie: projektovanie 1. témy a prezentácia: 30 bodov projektovanie 2. témy s prezentáciou: 30 bodov príprava učebného materiálu: 20 bodov príprava, organizácia a realizácia mimoškolského literárneho vzdelávania: 20 bodov b) záverečné hodnotenie Na základe priebežného hodnotenia. Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.	
Výsledky vzdelávania: Študent úspešným absolvovaním predmetu: 1. osvojí si a vie vysvetliť a použiť v samostatnom projektovaní témy učiva teoretické poznatky z literárnej vedy, didaktiky a ostatných edukačných vied, 2. je schopný zvoliť vhodné metódy pri didaktickom transfere literárneho učiva v netradičnom priestore a čase, 3. aplikuje teoretické poznatky v modelových situáciách skúmania literárnovedných, kultúrnych regionálnych a edukačných problémov; 4. dokáže posúdiť vhodnosť metodiky vo vzťahu k spracovanej téme literárneho učiva; 5. dokáže analyzovať a hodnotiť vyučovanie literatúry vo vzťahu k viacerým postupom, cieľom a disponuje primeranou zručnosťou interpretácie textu vo vzťahu k cieľovým kategóriám; 6. vytvorí modelové projekty s využitím netradičných metód.	
Stručná osnova predmetu: Tradícia literárneho vzdelávania na Slovensku. Netradičné metódy vo vyučovaní literatúry v nižšom a vyššom sekundárnom vzdelávaní. Tvorivá aplikácia metodiky na rôznych stupňoch a školách v rôznych ročníkoch. Didaktické hry. Interdisciplinarita v literárnom vzdelávaní. Mimoškolská literárna výchova. Knižnice, besedy, tvorivé literárne písanie, výtvarné dielne, tvorivá dramatika vo vyučovaní literatúry, príprava literárnej exkurzie na ZŠ a SŠ. Múzeálna literárna výchova, možnosti regionálnej literárnej výchovy. Literatúra v divadle, činohra, bábkové divadlo, divadlo pre deti a	

mládež, literatúra v hudbe, literatúra a tanec. Medzipredmetové vzťahy v kontexte projektového vyučovania literatúry. Regionálna literatúra netradične (1. téma). Literatúra v projektoch (2. téma).

Odporúčaná literatúra:

1. MACHKOVÁ, E.: Metodika dramatickej výchovy.
2. OBERT, V. Komunikatívnosť v čitateľskej recepcii a interpretácii. Skriptum. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa, 1998. 151 s.
3. PRŠOVÁ, E.: Rozvoj literárnej kompetencie metódami tvorivej dramatiky. Banská Bystrica : FHV UMB, 2010.
4. Pršová, E.: Aktivizácia žiakov metódami dramatickej výchovy. Banská Bystrica 2000.
5. SILBERMAN, M. 101 metód pro aktivní výcvik a vyučování. Praha: Portál, 1997.
6. TUREK, I. Inovácie v didaktike. Bratislava: Metodicko#pedagogické centrum, 2004.
7. Časopisecké a novinové pramene.
8. Pršová, E.: Aktivizácia žiakov metódami dramatickej výchovy. Banská Bystrica 2000.
9. Valenta, J.: Metody a techniky dramatické výchovy. Praha 1998.
10. Way, B.: Rozvoj osobnosti dramatickou improvizácií. Praha 1996.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta

150 hodín, z toho:

Prezenčné štúdium: 26

Samoštúdium: 50 hodín

Kombinované štúdium (S, K): 50 hodín

Tvorba prezentácií: 24 hodín

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. Eva Pršová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.12.2021

Schválil: Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-trs-001	Názov predmetu: Praxeológia prekladu
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Zodpovedá klasifikačnej stupnici hodnotenia. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal z predmetu za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: Nie je. b) záverečné hodnotenie: Ústna skúška	
Výsledky vzdelávania: Študent: 1. na základe získaných poznatkov dokáže zorientovať sa na trhu práce a aktívne pôsobiť na prekladateľskom trhu, 2. ovláda pravidlá komunikácie so zákazníkom a uvedomuje si špecifiká komerčných aspektov umeleckého i iného ako umeleckého prekladu, 4. sa orientuje v práci projektového manažéra a dokáže aktívne polemizovať s trhom, 5. sa orientuje v prekladateľských stavovských organizáciách a dokáže sa informovane rozhodnúť, či sa stane aktívnym členom alebo nie, 6. dokáže aplikovať získané poznatky v praxi, 7. na základe získaných poznatkov je schopný riadiť prekladateľskú agentúru, 8. je schopný pracovať v tíme, riadiť, organizovať a vyhodnocovať tímovú prácu.	
Stručná osnova predmetu: Sociologické aspekty prekladu: vzdelanostné a vekové zastúpenie prekladateľov na trhu. Odborné zameranie prekladateľov (umelecký, odborný preklad, projektový manažment a podobne). Agentúry, sprostredkovatelia, priami zadávatelia prekladu. Komerčné aspekty prekladu a tlmočenia. Dynamika prekladateľského a tlmočnickeho trhu. Stavovské organizácie prekladateľov a tlmočníkov. Členovia prekladateľského reťazca a ich vplyv na kvalitu výsledného translátu.	
Odporúčaná literatúra: 1. DJOVČOŠ, M. – ŠVEDA, P. 2017. Mýty a fakty o preklade a tlmočení na Slovensku Bratislava: VEDA - vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 2017. - 206 s. [10,31 AH]. - ISBN 978-80-224-1566-8 2. DJOVČOŠ, M. 2012. Kto, čo, ako a za akých podmienok prekladá: prekladateľ v kontexte	

doby. Banská Bystrica: Fakulta humanitných vied. ISBN 978-80-557-0436-4.

Page: 2

3. FOCK, Holger, DE HAAN, Martin, LHOTOVÁ, Alena (2007/2008): Comparative income of literary translators in Europe. Ceatl. [online] Dostupné na: <http://www.ceatl.eu/wpScontent/uploads/2010/09/surveyuk.pdf>

4. <https://www.doslov.sk/>

5. KATAN, David (2009): Translation Theory and Professional Practice: A Global Survey of the Great Divide. [online] In: Hermes Special Issue Translation studies: Focus on the translator. Dostupné na: http://download1.hermes.asb.dk/archive/download/Hermes-42-7-katan_net.pdf

6. MŮGLOVÁ, Daniela (2009): Komunikácia, tlmočenie, preklad, alebo, Prečo spadla Babylonská veža? Bratislava: Enigma. 323 p. ISBN 978-80-89132-82-9.

7. PYM, Anthony, GRIN, François, SFERDDO, Claudio, CHAN, Andy L. J.

(2012): The status of the translation profession in the European Union. Brussels:

DGT. [online] Dostupné na: http://ec.europa.eu/dgs/translation/publications/studies/translation_profession_en.pdf

8. http://ec.europa.eu/dgs/translation/publications/studies/translation_profession_en.pdf

9. http://ec.europa.eu/dgs/translation/publications/studies/translation_profession_en.pdf

10. http://ec.europa.eu/dgs/translation/publications/studies/translation_profession_en.pdf

11. http://ec.europa.eu/dgs/translation/publications/studies/translation_profession_en.pdf

12. http://ec.europa.eu/dgs/translation/publications/studies/translation_profession_en.pdf

13. http://ec.europa.eu/dgs/translation/publications/studies/translation_profession_en.pdf

14. http://ec.europa.eu/dgs/translation/publications/studies/translation_profession_en.pdf

15. http://ec.europa.eu/dgs/translation/publications/studies/translation_profession_en.pdf

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský C1, anglický B2

Poznámky - časová záťaž študenta

Poznámky - časová záťaž študenta: 150 h.

kombinované štúdium (P, S, K): 26 h.

samoštúdium: 64 h.

príprava projektu: 30 h.

zber informácií (dotazník): 30 h.

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. PhDr. Martin Djovčoš, PhD., doc. PhDr. Anita Huťková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 30.11.2021

Schválil: Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-trs-002	Názov predmetu: Praxeológia tlmočenia
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Znamka sa udeľuje za aktívnu účasť na hodinách a za splnenie záverečnej úlohy podľa pokynov (test alebo záverečná práca alebo portfólio alebo preverujúca diskusia alebo mikroprednášky a pod.)	
Výsledky vzdelávania: Študenti po absolvovaní kurzu <ul style="list-style-type: none"> – vedia o relevantných súčiastiach budúceho povolania – fundovane reflektujú čiastkové problematiky v súvislostiach – holisticky prepájajú teoretické poznatky s empiriou 	
Stručná osnova predmetu: Praxeológia tlmočenia je prakticky a prospektívne zameraný kurz v rámci štúdia translatológie, ktorý má zabezpečiť zorientovanie sa v nadjazykovo-strategických, profesijných a ekonomických súvislostiach výkonu povolania tlmočníka a príbuzných povolanií. Problematika translátorov na trhu práce zahŕňa spoluprácu s agentúrou a s manažérom kvality, výkon povolania ako free lancer, celoživotné vzdelávanie, členstvo v stavovských organizáciách a tlmočnickú etiku. Počas kurzu sa preberajú tieto obsahové ťažiská: interkultúrna, intrakultúrna a transkultúrna kompetencia, komunikačné očakávania, kvalifikácia, expertíza, profesionalita. Imanentnou súčasťou sú témy ako komunálne (intersocietálne) tlmočenie (community interpreting), tlmočenie vo verejnej službe, tlmočenie v azylových konaniach. Charakterizujú sa tiež osobitosti výkonu tlmočnickeho povolania podľa situačného kontextu: konferenčné tlmočenie, tlmočenie pre európske štruktúry, v médiách, pre politiku a diplomaciu, tlmočenie v konfliktných zónach, dištančné tlmočenie cez internet a telefón, tlmočenie na súde a úradné tlmočenie, tlmočenie do posunkového jazyka, ako aj hybridné formy – prelínanie simultánneho a konzekutívneho tlmočenia, tlmočenie hudby, titulkovanie, dabing.	
Odporúčaná literatúra: BALOGH, Katalin, Salaets, Heidi. 2015. Children and justice: overcoming language barriers Cooperation in interpreter-mediated questioning of minors. Cambridge, Antwerp, Portland: Intersentia.	

- BOHUŠOVÁ, Z. 2009. Neutralizácia ako kognitívna stratégia v transkultúrnej komunikácii. Lingvistické analógie. Banská Bystrica: Dali-BB.
- BOHUŠOVÁ, Zuzana, Kadrič, Mira (eds.) 2015. Dolmetschen. Interpreting. Translationswissenschaft und ihre Zusammenhänge = Translation studies and its contexts, vol. 6. Wien: PRAESENS Verlag.
- BOHUŠOVÁ, Zuzana. 2017. Sprachlich und kommunikativ bedingte Neutralisierungen beim Dolmetschen. Translationswissenschaft und ihre Zusammenhänge = Translation Studies and its Contexts, vol. 7. Wien: PRAESENS Verlag.
- BOHUŠOVÁ, Zuzana, DJOVČOŠ, M., MELICHERČÍKOVÁ, M. (eds.) 2020. Interpreter Training – Experience, Ideas, Perspectives/ Dolmetschtraining – Erfahrungen, Ideen, Perspektiven. Translation Studies and its Contexts = Translationswissenschaft und ihre Zusammenhänge, vol. 8, Wien: PRAESENS Verlag.
- BRANKO, Pavel. 2014. Úklady jazyka. Dunajská Lužná, Bratislava: MilaniuM a Slovenský filmový ústav.
- BRANKO, Pavel. 2015. Úskalia a slasti jazyka. Dunajská Lužná: MilaniuM.
- HALE, Sandra. 2015. Community Interpreting. In: Routledge Encyclopaedia of Interpreting Studies, ed. by Franz Pöchhacker, 65-69. London: Routledge.
- MAKAROVÁ, Viera. 2004. Tlmočenie: hraničná oblasť medzi vedou, skúsenosťou a umením možného. Bratislava: STIMUL.
- OPALKOVÁ, Jarmila. 2013. Komunitné tlmočenie. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove.
- OSOBITOSTI tlmočenia v azylovom konaní, etický kódex_online brožúrka. <https://www.ff.umb.sk/zbohusova/praxeologia-prekladu-a-tlmočenja-1-tlmočenie.html>
- TLMOČENIE v interdisciplinárnej perspektíve so zameraním na osobnostné charakteristiky a kognitívne aspekty. Banská Bystrica: Belianum. 2015.
- TUŽINSKÁ, Helena. 2020. Medzi riadkami. Etnografia tlmočenia azylových súdnych pojednávaní. Bratislava: AKAmédia.
- VERTANOVÁ, Silvia, ANDOKOVÁ, M., ŠTUBŇA, P., MOYŠOVÁ, S. 2015. Tlmočník ako rečník. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Poznámky - časová záťaž študenta

120 hodín
 kombinované štúdium (P, S, K): 26 hodín
 samoštúdium, príprava na skúšku: 84 hodín
 rešerše, príprava zadaní, prezentácií: 10 hodín

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: prof. PhDr. Zuzana Bohušová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 15.11.2021

Schválil: Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-trs-004	Názov predmetu: Preklad audiovizuálnych textov
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13 / 13 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Maximálny počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: seminárna práca b) záverečné hodnotenie: záverečný písomný test	
Výsledky vzdelávania: Študent sa orientuje v základných otázkach týkajúcich sa stavu výskumu a praxe audiovizuálneho prekladu na Slovensku a v zahraničí. Ovláda teoretické východiská prekladu audiovizuálnych textov. Pozná špecifiká audiovizuálneho textu. Dokáže prekladať audiovizuálne texty s pomocou dialógovej listiny, scenára, prípadne z odposluchu. Pozná a dokáže správne používať špecifickú terminológiu audiovizuálneho prekladu. Aplikuje získané teoretické poznatky pri preklade audiovizuálnych textov z cudzieho jazyka do slovenčiny. Dokáže kriticky zhodnotiť vlastný i cudzí AV preklad. Orientuje sa na trhu AV médií, dokáže pracovať so špecifickými softvérmi na titulkovanie filmov.	
Stručná osnova predmetu: Audiovizuálny preklad a jeho postavenie v rámci translatológie. Multimedialný preklad. Špecifiká prekladu pre dabing a titulkovanie. Dialógová listina, filmový scenár. Titulkovacie softvéry. Kvalitatívne aspekty prekladov pre audiovizuálne médiá – situácia na Slovensku a v Európe, upravujúca legislatíva. Súčasný stav a perspektívy audiovizuálneho prekladu (vo vede a praxi). Postavenie a prax AV prekladateľa na Slovensku. Tlmočenie a preklad pre nepočujúce publikum.	
Odporúčaná literatúra: 1. PAULÍNIOVÁ, L. (2017) Z papiera na obraz. Proces tvorby audiovizuálneho prekladu. Bratislava: UK, 2017. 2. PEREZ, E. – BREZOVSKÁ, M. – JÁNOŠÍKOVÁ, Z. (2021) Slovenský dabing a titulkovanie v premenách času. Nitra: UKF, 2021.	

3. PEREZ, E. – HODÁKOVÁ, S. (2021) Kontúry filmového prekladu a tlmočenia: základné teoretické koncepty a východiská. Nitra: UKF, 2021.
4. DÍAZ CINTAS, J. (2001) La traducción audiovisual. El subtitulado. Salamanca: Almar, 2001.
5. DIAZ-CINTAS, J. (2009) New Trends in Audiovisual Translation. Bristol/Buffalo/Toronto: Multilingual Matters, 2009.
6. GROMOVÁ, E. – HODÁKOVÁ, S. – PEREZ, E. – ZÁHORÁK, A. (2016) Audiovizuálny preklad a nepočujúci divák. Problematika titulkovania pre nepočujúcich. Nitra: Filozofická fakulta UKF, 2016.
7. GROMOVÁ, E. – Janecová, E. (2014) Audiovizuálny preklad: výzvy a perspektívy, Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa, 2014.
8. DURO, M. (2001) La traducción para el doblaje y la subtitulación. Madrid: Cátedra, 2001.
9. CHAUME, F. (2004) Cine y traducción. Madrid: Cátedra, 2004.
10. POŠTA, M. (2014) Titulkujeme profesionálne. Praha: Apostrof, 2014.
11. MAKARIAN, G. (2005). Dabing. teória, realizácia, zvukové majstrovstvo. Bratislava : Ústav hudobnej vedy Slovenskej akadémie vied, 2005.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta

150 h., z toho: kombinované štúdium (P, S, C): 26 h. (1/1/0); samoštúdium (lektúra odborných textov): 24 h.; analýza prekladu AV textu: 20 h.; príprava a prezentácia seminárnej práce: 20 h.; titulkovanie krátkometrážneho filmu: 30 h.; príprava na záverečnú skúšku: 30 h.

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. Eva Reichwalderová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 13.11.2021

Schválil: Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-pkc-01	Názov predmetu: Preklad knížiek ľudového čítania
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná, kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Hodnotenie seminára tvorí cvičný preklad, preklad, práca počas semestra. Maximálny celkový počet bodov získaný je 100. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. priebežné hodnotenie: cvičný preklad (0 – 25 bodov) preklad (0 – 45 bodov) diskusná prezentácia práce (0 – 30 bodov) spolu (0 – 100 bodov)	
Výsledky vzdelávania: Študent: <ul style="list-style-type: none"> • vie vysvetliť pojmy základnej terminológie. • vie vlastnými slovami vysvetliť špecifiká populárnej literatúry – genéza, poetika. • vie zaujať vlastné stanovisko ku konkrétnemu textu. • vie základné pojmy prekladu, poznať typy a normy prekladu. • vie čítať text tlačený švabachom. • vie špecifiká poetiky textov staršej proveniencie, osobitne textov populárnej literatúry. • pokúsi sa o vlastný preklad staršieho literárneho textu. 	
Stručná osnova predmetu: Organizačné pokyny pre prácu na seminári; program seminára, rozdelenie úloh. Rozprava na tému populárna literatúra. Genéza knížiek ľudového čítania, poetika knížiek staršej a mladšej proveniencie. Postavenie populárnej literatúry v systéme národnej literatúry. Kontext minulosti a súčasnosti na Slovensku a v Čechách. Švabach. Pohľady na odborný preklad, typy a normy prekladu. Čítanie Ezopa, cvičný individuálny preklad. Konfrontácia individuálnych prekladov s odborným prekladom prof. Zuzany Hurtajovej a s rozhlasovou verziou. Edičné poznámky prekladu. Prezentácia prekladu staršieho literárneho textu. Prezentácia prekladov a vyhodnotenie.	
Odporúčaná literatúra:	

Aspekty vnútroľiterárneho prekladu. Bratislava : Ústav umeleckej kritiky a divadelnej dokumentácie, 1989. 112 s.

ECO, Umberto. 2001. Hledání dokonalého jazyka v evropské kultuře. Praha : Lidové noviny, 2001. 355 s. ISBN 80-7106-389-4

HEČKO, Blahoslav. 1991. Dobrodružstvo prekladu. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1991. 363 s. ISBN 80-220-0160-0

HOCHTEL, Braňo. 1990. Preklad ako komunikácia. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1990. 152 s. ISBN 80-220-0003-5

MIKO, František. 1987. Analýza literárneho diela. Bratislava : Veda, 1987. 175 s.

PECHAR, Jiří. 1986. Otázky literárneho prekladu. Praha : Československý spisovateľ, 1986. 88 s.

VILIKOVSKÝ, Ján. 1984. Preklad ako tvorba. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1984. 234 s.

ZAMBOR, Ján. 2000. Preklad ako umenie. Bratislava : UK, 2000. 240 s. ISBN 80-223-1407-2

Historický slovník slovenského jazyka I. Bratislava : VEDA 1991. 535 s. ISBN 80-224-0228-1

Historický slovník slovenského jazyka II. Bratislava : VEDA 1992. 614 s. ISBN 80-224-0385-7

Historický slovník slovenského jazyka III. Bratislava : VEDA 1994. 653 s. ISBN 80-224-0429-2

Historický slovník slovenského jazyka IV. Bratislava : VEDA 1995. 581 s. ISBN 80-224-0432-2

Historický slovník slovenského jazyka V. Bratislava : VEDA 2000. 690 s. ISBN 80-224-0628-7

HURTAJOVÁ, Zuzana. 1980. Utešené, zábavné ale i príkladné rytierske príbehy. Bratislava : Tatran, 1980. 379 s.

HURTAJOVÁ, Zuzana. 1988. Kratochvíľne, úsmevné ale i príkladné šibalské príbehy. Bratislava : Tatran, 1988. 247 s.

HURTAJOVÁ, Zuzana. 1997. Život, skutky a rozhovory ohavného Ezopa, ktorý bol znamenitý mudrc a vychýrený bájkar, a čo všetko kratochvíľne navyčínal. Liptovský Mikuláš : Transcius, 1997. 128 s. ISBN 80-7140-139-0

HURTAJOVÁ, Zuzana. 1998. Humor a tragédia Ezopovho života. Banská Bystrica : Metodické centrum, 1998. 40 s.

KUBEALAKOVA, Martina. 2011. Knižky ľudového čítania mladšej proveniencie v kontexte slovenskej národnej kultúry : dobrodružno-ľúbostné prózy. Ostrava : Ostravská univerzita, 2011. 278 s. ISBN 978-80-7368-949-0

LIBA, Peter. 1970. Čítanie starých otcov. Martin : Matica slovenská, 1970.

LIBA, Peter. 1981. Kontexty populárnej literatúry. Bratislava : Tatran, 1981. 253 s.

SIROVÁTKA, Oldřich. 1990. Literatura na okraji. Praha : Československý spisovateľ, 1990. 104 s. ISBN 80-202-0122-X

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta

150 hodín, z toho:
Kombinované štúdium (P, S, K): 36
cvičný preklad: 30
práca s odbornou literatúrou: 30
preklad: 54
iné:

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. Martina Kubealaková, PhD.
Dátum poslednej zmeny: 08.12.2021
Schválil: Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-trs-005	Názov predmetu: Prekladová literatúra a medziliterárne vzťahy
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13 / 13 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Úspešné zvládnutie záverečného testu orientovaného na prekladovú literatúru, dejiny prekladovej literatúry a problematiku medziliterárnych vzťahov. Maximálny počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: seminárna práca b) záverečné hodnotenie: záverečný písomný test	
Výsledky vzdelávania: Študent je: 1. schopný vnímať preklad v diachrónno-synchrónnom vývine 2. dokáže charakterizovať a hodnotiť jednotlivé obdobia vývinu dejín prekladu a analyzovať vybrané diela prekladovej literatúry. 3. dokáže zaradiť a chápať prekladovú literatúru v kontexte medziliterárnych vzťahov (preklad/prekladateľ ako mediátor kontaktu).	
Stručná osnova predmetu: Pojem prekladová literatúra a jej miesto v medziliterárnom procese. Počiatky prekladovej literatúry – preklady v rámci antických jazykov. Od prekladu antických autorov k súdobej európskej literatúre. Jazykové špecifiká v prekladovej literatúre – čeština a slovenčina ako cieľový jazyk. Tematické špecifiká vo vybraných obdobiach prekladovej literatúry – preromantizmus, romantizmus, realizmus, modernizmus, socializmus. Medziliterárne spoločenstvá. Medziliterárny proces, hľadanie diferencií, analógií a konfrontácií v textoch. Prekladateľská dvojdomovosť/viacdomovosť. Bilaterálnosť a polyliterárnosť. Programová vzájomná prekladateľská dvojdomovosť. Úloha a miesto prekladovej literatúry v súčasnosti. Maniplácia a propaganda v preklade. Prekladateľské osobnosti Slovenska.	
Odporúčaná literatúra: 1. BEDNÁROVÁ, K. (2015) Rukoväť prekladu na Slovensku I. (18. a 19. storočie). Bratislava: Univerzita Komenského, 2015.	

2. BEDNÁROVÁ, K. (2015) Rukoväť prekladu na Slovensku II. (Situácia slovenského umeleckého prekladu v 20. storočí). Bratislava: Univerzita Komenského, 2015.
3. BILOVESKÝ, V. – ŠUŠA, I. (2012) Banskobystrická translológia. Banská Bystrica : Fakulta humanitných vied, 2012.
4. HUŤKOVÁ, A. (2003) Vybrané kapitoly z dejín prekladu literárno-umeleckých textov. Banská Bystrica : Filologická fakulta, 2003.
5. ĎURIŠIN, D. (1992) Čo je svetová literatúra? Bratislava : Obzor, 1992
6. PASSIA, R. – MAGOVÁ, G. (Eds.) (2015) Deväť životov. rozhovory o preklade a literárnom živote. Bratislava: Kalligram. 2015.
7. FELIX, J. (1999) Slovenský preklad v perspektíve histórie a dneška. In: Chiméra prekladania. Antológia slovenského myslenia o preklade. Editorka: Dagmar Sabolová. Bratislava : Veda, Vydavateľstvo SAV a Ústav SAV, 1999.
8. CHALUPA, J. – REICHWALDEROVÁ, E. Danza de máscaras: motivaciones políticas e ideológicas de las transformaciones de las imágenes mediáticas: Picasso, García Lorca y Orteg y Gasset en la prensa checoslovaca. Sevilla: Caligrama, 2021.
9. ŠUŠA, I. (2014) Úvod do štúdia prekladovej literatúry. Banská Bystrica: Belianum, 2014.
10. FRANEK, L. (2015) Štatút komparatistiky v slovenskej literárnej vede. In Slavica literaria 18, 2015, 1, s. 41-52.
11. Zborníky Preklad a tlmočenie (1-11) a Preklad a kultúra (1-4). Banská Bystrica : Filologická fakulta, Fakulta humanitných vied a Filozofická fakulta UMB (1997-2014) a Nitra : Filozofická fakulta UKF (2004-2014)

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta

150 h., z toho: kombinované štúdium (P, S, C): 26 h.; samoštúdium (lektúra odborných textov): 24 h.; analýza vybraného prekladu: 30 h.; príprava a prezentácia seminárnej práce: 30h; príprava na záverečnú skúšku: 40 h.

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. Eva Reichwalderová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 13.11.2021

Schválil: Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-slk1-01	Názov predmetu: Slovenská literatúra v literárnovedných konceptoch 1
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Cvičenie / Seminár Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 / 0 / 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 6	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: a) priebežné hodnotenie: prezentácia analýzy určeného literárnovedného titulu (textu): 25 bodov z celkového hodnotenia; b) záverečné hodnotenie: záverečné hodnotenie pozostáva zo súčtu priebežného hodnotenia a ohodnotenia seminárnej práce stanoveného rozsahu (odovzdanej 1 týždeň pred skončením výučbovej časti semestra), ktoré sa na výslednej známke podieľa 75 bodmi. Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: Prezentácia analýzy určeného literárnovedného titulu (textu): 25 bodov b) záverečné hodnotenie: Záverečné hodnotenie pozostáva zo súčtu priebežného hodnotenia a ohodnotenia seminárnej práce stanoveného rozsahu (odovzdanej 1 týždeň pred skončením výučbovej časti semestra), ktoré sa na výslednej známke podieľa 75 bodmi.	
Výsledky vzdelávania: Študent získa prehľad o výskumoch slovenskej literatúry z pozície formalizmu, historickej poetiky a štrukturalizmu, súčasne si osvojí metodologickú podstatu i špecifiká uvedených literárnovedných konceptov a ich tematickú zameranosť v praxi slovenskej literárnej vedy od konca 30. rokov 20. storočia po súčasnosť. Na tomto základe je schopný identifikovať metodologickú povahu výskumu konkrétnej literárnovednej problematiky (konkrétneho literárnovedného textu). Naznačená úroveň poznania je predpokladom pre terminologicky náležité priblíženie (prezentáciu) konkrétneho literárnovedného textu a pochopenie jeho významu pre danú oblasť literatúry.	
Stručná osnova predmetu: Formalisti a formálna metóda. Štrukturalizmus (J. Mukařovský) v metodológii slovenskej literárnej vedy. Historická poetika a literárne dejiny alebo spätosť slohového a druhového vývinu v koncepcii M. Bakoša. Metodologické problémy literárnej histórie. Poňatie literárnej histórie ako realizácie „vnútorných“ dejín literatúry. Špecifikum výkladu literárnych dejín na báze historickej poetiky – aplikácia metodologického postupu v realite literatúry 20. storočia (syntéza štrukturalného a historického prístupu k príznakovým literárnym javom). Vývinové premeny literárnych druhov v dynamike umeleckého (literárneho) prúdenia 20. storočia. Deskripcia historických variantov literárnych druhov – poetologické modely poézie (lyriky), prózy (epiky) a drámy. Štrukturalistická	

platforma vo výskumoch N. Krausovej, V. Kochola, F. Miku, O. Čepana, M. Hamadu, V. Marčoka a J. Števčeka.

Odporúčaná literatúra:

MITOSEKOVÁ, Z. 2010. Teorie literatury. Historický přehled. Brno : Host, 2010.
WELLEK, R. 2005. Koncepty literární vědy. Jinočany : H & H, 2005.
BAKOŠ, M.: Literárna história a historická poetika. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1973.
BAKOŠ, M.: Vývin slovenského verša od školy Štúrovej. Bratislava : Vydavateľstvo SAV, 1968.
KRAUSOVÁ, N.: Príspevky k literárnej teórii. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1967.
KRAUSOVÁ, N.: Poetika v časoch za a proti. Nové Zámky : Literárne informačné centrum, 1999.
BOKNÍKOVÁ, A. 2013. Kapitoly z metodológie literárnej vedy (formalisti a posun od ich metódy k psychológii umenie). Bratislava : Stimul, 2013. Tu: http://stella.uniba.sk/texty/AB_lit_ved.pdf
POPOVIČ, A. Štrukturalizmus v slovenskej literárnej vede, 1931 – 1949: dejiny, texty, bibliografia. Martin : Matica slovenská, 1970.
MIKO, F. 1969. Estetika výrazu. Bratislava : SPN, 1969.
ŠTEVČEK, J. 1977. Estetika a literatúra. Bratislava : Tatran, 1977.
ČEPAN, O. 2002. Literárne dejiny a literárna veda. Bratislava : Veda, 2002.
ČEPAN, O. 2003. Literárnoteoretické state. Praha : Veda, 2003.
MARČOK, V. 2011. Rozhovory s textami. Bratislava : Literárne informačné centrum, 2011.
Od iniciatívy k tradícii: Štrukturalizmus v slovenskej literárnej vede od 30. rokov po súčasnosť. Brno : Host, 2005.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta

180 hodín, z toho:
kombinované štúdium (P, S, K): 52 hodín
samoštúdium: 48 hodín
príprava prezentácie: 30 hodín
príprava seminárnej práce: 50 hodín

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. PaedDr. Jozef Tatár, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 09.12.2021

Schválil: Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-skr-01	Názov predmetu: Slovenská literárna kritika a praktická recenzistika
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná, kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: V priebehu semestra si študenti pripravujú prezentácie na určené témy, absolvujú diskusie o umeleckom (literárnokritickom) texte/diele, vypracujú dve seminárne práce – recenzie umeleckej literatúry a absolvujú záverečnú písomnú skúšku. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. záverečné hodnotenie: písomný test: 50 bodov, Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. záverečné hodnotenie: písomný test: 50 bodov seminárne práce: (próza: 25, poézia: 25 bodov)	
Výsledky vzdelávania: Študenti si osvoja vývinové aspekty slovenskej literárnej kritiky v kontexte kritických reflexií európskych literatúr, sú schopní rozlíšiť konštantné kritériá hodnotenia a ich vývinové varianty. Vytvoria si obraz o osobnostiach, publikačných možnostiach, význame, premenách a komunikačnom štatúte literárnej kritiky. Študenti sú schopní zvládnuť kritické analyticko-interpretáčne čítanie umeleckého (aj literárnovedného) textu/diela a hodnotenie, prakticky si osvoja žánre literárnej kritiky a výrazovú stránku kritického textu.	
Stručná osnova predmetu: Kultúrnohistorické a estetické východiská počiatkov slovenskej literárnej kritiky. Charakteristika a špecifické črty jednotlivých etáp vývinu literárnokritického myslenia na Slovensku (literárna kritika v období klasicizmu, romantizmu, realizmu, kritická generácia Moderny, literárna kritika v medzivojnovom období, po roku 1945 a v súčasnosti). Literárnokritický diskurz o texte/diele. Kritický typ školského/neškolského recipienta. Praktické osvojovanie si operatívnych žánrov literárnej kritiky a ich recepcie. Objekt kritického analyzy, hodnotenia a výrazová stránka kritického textu. Tvorba literárnokritického textu s dôrazom na pragmaticko-operatívny aspekt.	
Odporúčaná literatúra:	

CHMEL, R. 1991. Dejiny slovenskej literárnej kritiky. Bratislava : Tatran, 1991.
 CHMEL, R. 1980. Literárnokritické konfrontácie. Bratislava : Tatran, 1980.
 KRAUS, C. 1977. Slovenská literárna kritika, I. zv. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1977.
 KUSÝ, I. 1979. Slovenská literárna kritika, II. zv. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1979.
 KUSÝ, I. 1981. Slovenská literárna kritika, III. zv. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1981.
 Svedectvo continuity. 1982. Zostavil R. Chmel. Bratislava : Tatran, 1982.
 K LAPÁKOVÁ, M. 2020. Perspektívy prítomnosti. Metakritika slovenskej literatúry po roku 2000. Prešov : Filozofická fakulta PU v Prešove, 2020.
 THIBAUDET, A. 1964. Fyziológia kritiky. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1964.
 JURČO, M. 2008. Proti aj za. Kritika sa kritikou opravuje. Martin : Matica slovenská, 2008.
 CHROBÁK, J. a kol. 2010. Obraz českej a slovenskej literatúry v literárnej kritike. Opava : Slezská univerzita, 2010.
 KÚTNIK-ŠMÁLOV, J. 2004. Literárna kritika ako poznávanie a hodnotenie. Bratislava : Lúč, 2004.
 VLNKA, J. 2012. Zastávky na znamenia. Martin : Matica slovenská, 2012.
 BŽOCH, J. 2001. Zo zápisníka kritika. Bratislava : Kalligram, 2001.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta

150 hodín, z toho:

samoštúdium: 40 hodín

kombinované štúdium (P, S, K): 40 hodín

prezentácie: 30 hodín

príprava seminárnych prác: 40 hodín

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. PaedDr. Jozef Tatár, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 08.12.2021

Schválil: Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-szs-01	Názov predmetu: Slovná zásoba slovenčiny po roku 1989
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná, kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: a) priebežné hodnotenie: prezentácia projektu Súčasná slovenská lexika v komunikácii sociálnej skupiny XY, napr. Súčasná slovenská lexika v komunikácii učiteľov (0 – 25 bodov), hodnotenie odborných diskusií (0 – 5 bodov), b) záverečné hodnotenie: seminárna práca (0 – 70 bodov) Maximálny celkový počet bodov: 100. Kredity budú pridelené študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok najmenej 65 bodov.	
Výsledky vzdelávania: 1. Je schopný kognitívne spracovať problematiku slovenskej zásoby slovenčiny po roku 1989. 2. Rozumie vzťahom a súvislostiam medzi slovnou zásobou slovenčiny pred rokom 1989 a po roku 1989, resp. dynamickému chápaniu lexiky ako synchronno-diachrónnej kategórie. 3. Vie účelne aplikovať výsledky vedeckého poznania do výskumných aktivít, ktoré sú zamerané na fungovanie slovnej zásoby slovenčiny v komunikácii určitej sociálnej vrstvy. 4. Vie zhodnotiť prínos kvantitatívno-kvalitatívny zmien vo fungovaní slovnej zásoby slovenčiny po roku 1989 pri štúdiu slovnej zásoby slovenčiny v synchronno-diachrónnych súvislostiach.	
Stručná osnova predmetu: Charakteristika slovnej zásoby slovenčiny. Tendencie v slovnej zásobe slovenčiny po roku 1989: devitalizácia, revitalizácia, vitalizácia, Zmeny v slovnej zásobe slovenčiny v politickej, ekonomickej, technickej, kultúrnej, náboženskej, školskej, športovej a zdravotníckej oblasti. Kvantitatívne a kvalitatívne zmeny v slovnej zásobe slovenčiny. Fungovanie súčasnej lexiky v komunikácii učiteľov, robotníkov, zahraničných Slovákov, resp. v ďalších sociálnych a etnických skupinách obyvateľov Slovenskej republiky.	
Odporúčaná literatúra: 1. HORECKÝ, J.: O preberaní slov z latinčiny. Kultúra slova, 25, 1991, č. 7, s. 225 – 228. 2. HORECKÝ, J. – BUZÁSSYOVÁ, K. – BOSÁK, J. a kol: Dynamika slovnej zásoby súčasnej slovenčiny. Bratislava, Veda 1989. 436 s. JÓNA, E.: Slovenčina v rokoch 1945--1960. Slovenská reč, 25, 1960, s. 129 – 132. 3. ODALOŠ, P.: Lexika slovenčiny po roku 1989. In: Fluminensia, časopis za filološka istraživanja (Rijeka), roč. 9, 1997, č. 1 – 2, s. 105 – 120.	

4. ODALOŠ, P.: "Stará a nová" lexika v komunikácii učiteliek. In: Lingvoservis. Informačný spravodaj 3. konferencie o komunikácii Retrospektívne a perspektívne pohľady na jazykovú komunikáciu. Banská Bystrica – Donovaly 11. – 13. septembra 1997. Banská Bystrica: Pedagogická fakulta Univerzity Mateja Bela, 1997, s. 33.
5. ODALOŠ, P.: Vývinové tendencie názvov ulíc a námestí miest a obcí na Slovensku. Slovenská reč, 58, 1993, č. 6, s. 332 – 338.
6. ODALOŠ, P.: Lexika slovenčiny versus zahraniční Slováci. In: Sociolinguistica Slovaca 4. Slovenčina v kontaktoch a konfliktoch. Ed. S. Ondrejovič. Bratislava: Veda, 1999, s. 98 – 104.
7. ODALOŠ, P.: Nová lexika v komunikácii sociálnej skupiny robotníkov. In: Mesto a jeho jazyk. Sociolinguistica Slovaca. 5. Ed. S. Ondrejovič. Bratislava: Veda, 2000, s. 217 – 229.
8. ODALOŠ, P.: Dynamika špecifických sfér komunikácie. 1. vyd. Banská Bystrica: Pedagogická fakulta, UMB 2002. 160 s.
9. RUŽIČKA, J.: Rozvoj slovenčiny v socialistickom Československu. Bratislava 1975.
10. ŠKAPINCOVÁ, A. – ODALOŠ, P.: Korešpondencia slovotvorných typov s časťou -gate a s príponou -iáda. Slovenská reč, 66, 1991, č. 5 – 6, s. 318 – 323.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta

150 h, z toho:

- prezenčné štúdium (P, S, K): 26 h,
- práca s odbornou literatúrou a prameňmi: 13 h,
- príprava na semináre: 13 h,
- realizácia výskumu: 26 h,
- príprava na prezentáciu projektu: 26 h
- vyhotovenie seminárnej práce: 46 h.

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc.

Dátum poslednej zmeny: 09.12.2021

Schválil: Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-sul-201	Názov predmetu: Sociológia umenia a literatúry
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná, kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: 10% aktívna účasť na vyučovaní 30% krátka esej v polovici semestra 60% záverečná esej	
Výsledky vzdelávania: Študenti sa v predmete oboznámia so základnými prístupmi k sociologickej teórii umenia a umeleckého sveta. Porozumejú umeniu nielen ako estetickému objektu a praxi, ale ako sociálnemu procesu, vrátane štruktúry moci v umeleckom svete, logike umeleckej reputácie, ale aj spôsobu akým sa v umeleckom svete utvára ekonomická hodnota. Výsledkom predmetu tak bude nielen schopnosť teoreticky porozumieť sociálnym aspektom umenia, ale aj uvažovať o umeleckom svete napr. v kontexte kreatívnej ekonomiky či vytvárania kultúrnych politík, ktoré študenti môžu využiť v praxi.	
Stručná osnova predmetu: 1 Umenie ako svet a sociálny proces 2 Moc a umenie: logika umeleckého poľa 3 Problém geniality: mýtus v umení 4 Kto prežije? Vzostup a pád v kánonoch 5 Geografia umenia: centrá a periférie 6 Cena umenia 7 Škandál!: Umenie a morálka 8 Host/hosťka (TBA) 9 Umenie a médium 10 Ikonickosť	
Odporúčaná literatúra: Odporúčaná literatúra: Bartmanski, D and Woodward, I (2015) The vinyl: the analogue medium in the age of digital reproduction. Journal of Consumer Culture 15(1): 3-27. Becker, H (1974) Art As Collective Action. American Sociological Review 39(6): 767-776.	

Beckert, J and Rössel, J (2013) The price of art: uncertainty and reputation in the art field. *European Societies* 15(2): 178-195.

Bourdieu, P (1993) *The Field of Cultural Production*. New York: Columbia University Press.

Currid, E and Williams, S (2009) The geography of buzz: art, culture and the social milieu in Los Angeles and New York. *Journal of Economic Georgraphy* 10(3):423-451.

Heinich, N (1997) *The Glory of van Gogh. An Anthropology of Admiration*. Princeton, Princeton University Press.

Jones, P (2011) *The Sociology of Architecture: Constructing Identities*. Cambridge: University of Cambridge Press.

Zelinsky, D, Smith P and Simonsen S (2021) From artistic consecration to degradation: the case of Sven Hassel. *Acta Sociologica* (OnlineFirst).

Whitaker, A and Greenland, F (2021) Theory of an art market scandal: artistic integrity and financial speculation in the Inigo Philbrik case. *American Journal of Cultural Sociology* (OnlineFirst).

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Poznámky - časová záťaž študenta

180 hod., z toho:
kontaktná výučba (P, S, K): 26
samoštúdium: 100
príprava eseje: 54

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. Roman Hofreiter, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 07.01.2022

Schválil: Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-his-211	Názov predmetu: Symbolické a historické prvky pri kultivovaní pamäti v 19. storočí
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: SK Počas semestra sa bude študent pripravovať na semináre a bude hodnotený za aktivitu na seminároch (max. 41 bodov), vypracuje referát na určenú tému (max. 24 bodov), ktorý prednesie na seminári a spracuje a obháji záverečnú seminárnu prácu (max. 35 bodov). Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 z a) priebežné hodnotenie: Priebežne sa bude hodnotiť: aktivita, pripravenosť študenta na každý seminár, úroveň obsahu a prezentovania jeho referátu. b) záverečné hodnotenie: Záverečná seminárna práca (max. 35 bodov).	
Výsledky vzdelávania: SK 1. Kurz sa nezameria na osvojenie si faktov, ktoré prezentuje tradičná tzv. udalostná história, ale na získanie vedomostí prostredníctvom antropologických a semantických postupov a na základe multiperspektívneho prístupu. 2. Študenti budú vedení k analýze abstraktných symbolických stránok života a a historickej pamäti v kontexte s okolitými kultúrami, čo im umožní poznať menej viditeľné, no podstatné podstatné stránky národnostných a občianskotvorných procesov v 19. storočí. 3. Študenti si vytvoria plnší, štrukturovanejší a menej konvenčný obraz utvárania národnej identity Slovákov (a okolitých národov), ujasnia si vitalitu i limy moderného nacionalizmu, ako aj špecifické črty vývoja slovenskej spoločnosti, ktoré deterrminovali jej historickú pamäť a mentalitu po celé 20. storočie.	
Stručná osnova predmetu: SK 1. Pojem moderná národná identita. Faktory a nástroje jej utvárania a upevňovania. 2. Premeny historiografie - utváranie národných historiografií a pretváranie historickej pamäti. Historizmus ako nástroj národnej emancipácie. 3. Historické koncepcie slovenských dejín v 19. storočí - medzi uhrofilskou koncepciou a koncepciou tisícročného útlaku. 4. Veľká Morava a jej pozdvihnutie	

na národný symbol. 5. Národné symboly, špecifická zložka symbolov. Teoretické vymedzenie symbolov a národných symbolov, funkcie, podoby, štruktúra, determinanty. 6. Tvorcovia, nositelia a prijímatelia symbolov. Symboly a stereotypy, oslavy, mýty. 7. Historické a prírodné symboly. Intímne chápanie vlastnej krajiny. 8. Osobnosti ako symboly a ich oslavy. 9. Ľudová kultúra versus vysoká kultúra v úsilí o vlastné symboly. 10. História a prítomnosť heraldických symbolov a hymnických piesní. 11. Úloha štátu a politickej moci pri formovaní historickej pamäti a sveta národných symbolov. Ich marginalizácia. 12. Radikálna zmena v pamäti a symbolike po roku 1918.

Odporúčaná literatúra:

SK

-HLAVAČKA, M. - MARES, A.: Paměť míst, udalosti, osobnosti. Praha: Historický ústav, 2011. - HOJDA, Z. - POKORNÝ, J.: Pomníky a zapomínky. Praha: Paseka, 1996 - HOLLÝ, K.: Negácia udalostnej histórie a historický optimizmus: historická ideológia S. H. Vajanského. In: Historický časopis, 57, 2009, č. 2, s. 243 - 270. - KILIÁNOVÁ, G. - KOWALSKÁ, E. - KREKOVIČOVÁ, E. (ed.): My a tí druhí v modernej spoločnosti. Bratislava: Veda, 2009. - KUŠNIRÁKOVÁ, I. a kol.: "Vyjdeme v noci vo fackovom sprievode a rozsvietime svet". Integrovaný a mobilizačný význam slávností v živote spoločnosti. Bratislava: Historický ústav SAV, 2012. - MACHO, P.: Koncepcia historicko-politickej individuality Slovenska v kontexte štátoprávných hnutí národov habsburskej monarchie v 60. rokoch 19. storočia. In: Historické štúdie, 35, 1994, s. 23 - 48. - Mýty naše slovenské. Zost. E. Krekovič - E. Mannová - E. Krekovičová. Bratislava, 2013. - ŠKVARNA, D.: Cesta moderných slovenských dejín. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, 2007. - ŠKVARNA, D.: Začiatky moderných slovenských symbolov. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, 2004.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta

SK

Časová záťaž študenta v kurze je 150 hodín: 1. účasť a aktivita na seminároch predstavuje 39 hodín, 2. samoštúdium zaberá 30 hodín, 3. vypracovanie referátu a jeho prezentácia 35 hodín, 4. spracovanie a obhájenie záverečnej seminárnej práce 46 hodín.

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: prof. PhDr. Dušan Škvarna, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 15.11.2021

Schválil: Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-ssl-01	Názov predmetu: Súčasná slovenská literatúra 1
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná, kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: V priebehu semestra si študenti pripravujú prezentácie na určené témy z poézie a dramatickej tvorby, absolvujú diskusie o umeleckom (literárnokritickom) texte/diele a absolvujú záverečnú písomnú skúšku. Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. Študent má právo na jeden opravný termín ústnej záverečnej skúšky. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. priebežné hodnotenie: prezentácia určenej témy z poézie: 25 bodov prezentácia určeného dramatického textu ako príklad aplikácie konkrétnej koncepcie dramatickej tvorby: 25 bodov záverečné hodnotenie: písomná skúška: 50 bodov	
Výsledky vzdelávania: Študent si osvojí vývinové súvislosti a poetologické aspekty individuálnych básnických koncepcií i skupinových formácií, tradičných i alternatívnych básnických programov od 50. rokov 20. storočia po súčasnosť. Je schopný identifikovať, analyzovať a interpretovať ideovo-estetické modely poézie, určiť ich dobovú a aktuálnu umeleckú hodnotu a posudzovať problematiku poézie v širšom kontexte súčasného literárneho diania. Získa prehľad o metakritike slovenskej poézie. Študent pozná genézu dramatickej tvorby posledných piatich desaťročí 20. storočia, chápe a identifikuje relevantné vlastnosti prezentovaných koncepcií a svoje poznatky demonštruje na analýze vybraného textu.	
Stručná osnova predmetu: Tematicko-motivický aspekt slovenskej poézie 50. – 60. rokov 20. storočia. Tematicko-motivické zameranie a výrazové vlastnosti poézie M. Rúfusa, M. Váka a M. Kováča. Poézia „osamelého bežca“ Ivana Laučika. K básnickej tvorbe Š. Strážaya, M. Haugovej a M. Dobrovičovej. Kritická reflexia tvorby známejších i menej známych básnikov (E. Gombala, O. Nagaj, M. Bartoš a	

iní). Literárnokritické fragmenty zo súčasnej slovenskej poézie (1995 – 2008). Teória a prax literárnokritickej reflexie zbierok poézie a jednotlivých básnických textov. Kritika kritiky poézie vo vybraných literárnych periodikách.

Slovenská dramatická tvorba druhej polovice 20. st., prekonávanie soc. realizmu v tvorbe P. Karvaša, I. Bukovčana, O. Zahradníka, prvky existenciálnej drámy v hrách slovenských dramatikov s dôrazom na poslednú štvrtinu storočia, absurdná dráma v praxi domácej dramatickej tvorby (M. Lasica a J. Satinský, Ľ. Feldek, S. Štepka) a koniec minulého storočia (postmoderna – hlavní reprezentanti). Konceptné diferencie sledovaných modelov.

Odporúčaná literatúra:

MARČOK, V. a kol. 2004. Dejiny slovenskej literatúry III. Bratislava : LIC, 2004.

Súčasná slovenská literatúra po roku 1989. Heslár vybraných slovenských literárnych tvorcov debutujúcich po roku 1989. Martin : Matica slovenská, 2015.

MILČÁK, M. 2010. Mýtus a báseň. Levoča : Modrý Peter, 2010.

ZAMBOR, J. 2010. Tvarovanie básne, tvarovanie zmyslu. Bratislava : Veda, 2010.

BOKNÍKOVÁ, A. 2012. Zo slovenskej poézie šesťdesiatych rokov 20. storočia. Bratislava : UK, 2012.

ZAMBOR, J. 2013. Niečo ako láska, niečo ako soľ. Miroslav Válek v interpretáciách. Bratislava : LIC, 2013.

KASARDA, M. 1996. Osamelí bežci – správy z ľudského vnútra, L.C. A., 1996

TATÁR, J. 2013. Z poézie troch storočí. Banská Bystrica : Belianum, 2013.

K teoretickým a praktickým aspektom slovenskej literárnej kritiky po roku 2000. Ed. Marta Součková. Prešov : Filozofická fakulta PU v Prešove, 2019.

ŠTEFKO, V. 1992. Slovenská dráma. Bratislava : Koordinačná rada pre vydávanie divadelných hier a teatrologickej literatúry, 1992.

ČAHOJOVÁ, B. 2002. Slovenské divadlo a dráma v zrkadlách moderny a postmodernity. Bratislava : Divadelný ústav, 2002.

MISTRÍK, M. 2002. Slovenská absurdná dráma. Bratislava : Veda, 2002.

ŠTEFKO, V. a kol. 2011. Dejiny slovenskej drámy 20. storočia. Bratislava : Slovenské divadlo, 2011.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta

150 hodín, z toho:

Samoštúdium: 75 hodín

Kombinované štúdium (P, S, K): 25 hodín

Tvorba prezentácií: 50 hodín

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. PaedDr. Jozef Tatár, PhD., Mgr. Eva Pršová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 08.12.2021

Schválil: Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-ssl-02	Názov predmetu: Súčasná slovenská literatúra 2
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná, kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: V priebehu semestra študent vytvorí prezentáciu k vystúpeniu na seminári (30 minút). Seminárna práca má rozsah 8 strán. Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: prezentácia (0 – 50 bodov) b) záverečné hodnotenie: seminárna práca (0 – 50 bodov)	
Výsledky vzdelávania: 1. si osvojí špecifické pojmovo-terminologické inštrumentárium a na vzťahovo-poznatkovej úrovni primerane spracuje problematiku vybraných problémov dramatickej literatúry, 2. pozná genézu dramatickej tvorby po roku 1989 a začiatku 21. storočia, 3. chápe a identifikuje relevantné vlastnosti prezentovaných autorských konceptov, 4. svoje poznatky dokáže demonštrovať na analýze vybraného textu a interpretovať vo vzťahu k hodnotám umenia v živote.	
Stručná osnova predmetu: Slovenská dramatická tvorba od začiatku 90. rokov minulého storočia do súčasnosti. Poznanie spoločenských, politických a kultúrnych špecifik doby a ich obraz v dramatickej tvorbe začiatku nového storočia, význam neprofesionálnych divadelných súborov v tvorbe „novej“ drámy, súťaže, festivaly, premeny dramaturgie a réžie, premeny žánrov. Významné autorské osobnosti súčasnej drámy (aj divadla): K. Horák, V. Klimáček, Eva Maliti-Fraňová, D. Vicen, S. Lavrík, L. Kerata, Dodo Gombár, P. Pavlac, I. Horváthová, J. Juráňová, J. Bodnárová a ďalší. Konceptné diferencie autorských modelov.	
Odporúčaná literatúra: 1. SOUČKOVÁ, M.: P(r)ózy po roku 1989. Bratislava : Ars Poetica, 2009. 2. ŠRANK, J.: Nesamozrejmá poézia. Bratislava : Literárne informačné centrum, 2009. 3. ŠRANK, J.: Individualizovaná literatúra. Nitra : Cathedra, 2013.	

4. KRČMÉRYOVÁ, E.: Poznámky k prozaickej (de)generácii. Bratislava : FF UK, 2008.
5. ŠTEFKO, V. 1992. Slovenská dráma. Bratislava : Koordinačná rada pre vydávanie divadelných hier a teatrologickej literatúry, 1992.
6. ČAHOJOVÁ, B. 2002. Slovenské divadlo a dráma v zrkadlách moderny a postmoderny. Bratislava : Divadelný ústav, 2002.
7. MISTRÍK, M. 2002. Slovenská absurdná dráma. Bratislava : Veda, 2002
8. ŠTEFKO, V. a kol. 2011. Dejiny slovenskej drámy 20. storočia. Bratislava : Slovenské divadlo, 2011.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta

150 h., z toho:

prezenčné štúdium (P, S, K): 26 hod.

lektúra primárnych literárnych textov: 34 hod.

analýza odborných textov: 30 hod.

prezentácia: 30 hod.

seminárna práca: 30 hod.

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: PaedDr. Zuzana Bariaková, PhD., Mgr. Eva Pršová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.12.2021

Schválil: Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-tpc-01	Názov predmetu: Text v počítačovo sprostredkovej komunikácii
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná, kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: a) priebežné hodnotenie: diskusné postoje k prípadovým štúdiám (0 – 30 bodov), priebežný test (0 – 20 bodov) b) záverečné hodnotenie: textový útvar podľa vlastného výberu zo žánrovo-tematickej ponuky, kolokvium (0 – 50 bodov) Maximálny celkový počet bodov: 100. Kredity budú pridelené študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok najmenej 65 bodov.	
Výsledky vzdelávania: 1. je schopný identifikovať podstatu, efektívne prijať pojmo-terminologické inštrumentárium a kognitívne spracovať problematiku elektronickej podmienenej komunikácie, 2. rozumie zásadným kognitívno-komunikačným vzťahom a súvislostiam v elektronickej komunikácii, 3. uvedomuje si stupeň podobnosti a odlišnosti všeobecne poňatého textu a komunikátu (diskurzu) v e-prostrediach, 4. zaujíma kritické postoje k štruktúre médií a ich programovej ponuke.	
Stručná osnova predmetu: Kulturologické stránky jazykovej komunikácie v elektronickej prostredí. Elektronickej prostredie a mediálna komunikácia. Vzťah ústnej a písanej/tlačenej formy dorozumievania v elektronickej prostredí. Počítačovo sprostredkovaná komunikácia a novinový text. Kontaktná komunikácia v elektronickej verziiach periodík. Podstata komunikačných hybridov a ich funkcie v počítačovo sprostredkovej komunikácii. Žánrové prieniky vo weblogu. Textový model v multimediálnom prostredí. Multimediálna prezentácia a jej žánrové kontúry.	
Odporúčaná literatúra: 1. BEDNÁŘ, V.: Internetová publicistika. Praha : Grada Publishing, 2011. 2. CEJPEK, J.: Informace, komunikace a myšlení. Praha : Karolinum, 1998. 3. FAIRCLOUGH, N.: Discourse and Social Change. Cambridge : Polity Press, 1992.	

4. GLASSMAN/ová, A.: Aby sme si rozumeli. Bratislava : Remedium, 2000.
5. GREGOVÁ, R. – RUSNÁK, J. – SABOL, J. S.: Interpretácia textov elektronických masových médií. Prešov : FF PU, 2004.
6. HALLIN, D. C. – MANCINI, P.: Systémy médií v postmoderním svete. Praha : Portál, 2008.
7. HOFFMANNOVÁ, J. – ČMEJRKOVÁ, S. (eds.): Jazyk – média – politika. Praha : Academia, 2003.
8. JABŁOŃSKI, A. a kol.: Politický marketing. Brno : Barrister & Principal, 2006.
9. JANDOVÁ, E.: Konverzace na WWW chatu. Ostrava : FF OU, 2006.
10. JANDOVÁ, E. a kol.: Čeština na WWW chatu. Ostrava : FF OU, 2006.
11. JIRÁK, J. – KÖPPLOVÁ, B.: Média a spoločnosť. Praha : Portál, 2003.
12. JUNKOVÁ, B.: Jazyková dynamika súčasnej publicistiky. Praha : ARSCI, 2010.
13. KRESS, G. – VAN LEEUWEN, Th.: Reading Images: The Grammar of Visual Design. London : Routledge, 2006.
14. McLUHAN, H. M.: Človek, média a elektronická kultúra. Brno : Jota, 2000.
15. McQUAIL, D.: Úvod do teórie masovej komunikácie. Praha : Portál, 2007.
16. MICHALEWSKI, K. (ed.): Tekst w mediach. Łódź : Wydawnictwo UŁ, 2002.
17. OŻÓG, K.: Polszczyzna przełomu XX i XXI wieku. Wybrane zagadnienia. Rzeszów : Fraza, 2001.
18. PATRÁŠ, V.: Sociolingvistické aspekty elektronickej podmienenej komunikácie. Karviná : OPF SU, 2009.
19. PÍSECKÝ, M. – KOŽÍŠEK, V.: Bezpečně n@ internetu. Průvodce chováním ve světě online. Praha : Grada, 2016.
20. RUSNÁK, J.: Homo popularis: homo medialis? Popkultúra v elektronických médiách. Prešov : FF PU, 2013.
21. SAK, P.: Človek a vzdelání v informační společnosti. Vzdelávání a život v komputerizovaném světě. Praha : Portál, 2007.
22. TUŠER, A.: Praktikum mediálnej tvorby. Bratislava : Eurokódex, 2010.
23. VERČIČ, D. a kol.: Odnosi s medijima. Zagreb : Masmedia, 2004.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta

90 h
prezenčné štúdium (P, S, K): 26
práca s odbornou literatúrou a prameňmi: 20
e-learning: 10
prípadové štúdie: 20
príprava na záverečné hodnotenie: 14

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: prof. PaedDr. Vladimír Patráš, CSc.

Dátum poslednej zmeny: 08.12.2021

Schválil: Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-tlk-01	Názov predmetu: Teória literárnej kritiky
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: prezenčná, kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Po ukončení semestra študenti absolvujú písomnú záverečnú skúšku. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý za písomný test získa menej ako 65 bodov. Študent má právo na jeden opravný termín písomného testu. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80), (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. písomná skúška: 100 bodov Maximálny celkový počet bodov získaný za záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. záverečné hodnotenie: písomná skúška: 100 bodov	
Výsledky vzdelávania: Na základe osvojenia si jednotlivých fáz literárnokritického procesu a analyticko-interpretáčného čítania konkrétnych textov nadobudnú študenti schopnosť literárnokritického myslenia, ktorú využijú aj na iných predmetoch 2. stupňa vysokoškolského štúdia.	
Stručná osnova predmetu: Pojem, predmet a miesto literárnej kritiky v systéme literárnej vedy. Vzťah literárnej vedy literárnej kritiky) ostatných spoločenskovedných disciplín. Typy a metódy literárnej kritiky v historickom priereze. Charakter a postupy literárnej kritiky, kritický poznávací proces a jeho fázy. Literárna kritika z pozície praktika. Literárna kritika a čitateľ. Žánre literárnej kritiky. Pragmatická funkcia literárnej kritiky a výrazová štruktúra kritického textu. Žáner recenzie v komunikácii – z aspektu autora, témy a funkcie. Aktuálne reflexie o hodnotách umeleckej literatúry.	
Odporúčaná literatúra: HÁJEK, J. 1986. Teorie umělecké kritiky. Praha : SPN, 1986. ČERNÝ, V. 1968. Co je kritika, co není a k čemu je na světě. Brno : Nakladatelství Blok, 1968. ŠMATLÁK, S. 1973. Komunikačný štatút literárnej kritiky. In: Literárna komunikácia. Editor A. Popovič. Martin : Matica slovenská, 1973.	

K teoretickým a praktickým aspektom slovenskej literárnej kritiky po roku 2000. Ed. Marta Součková. Prešov : Filozofická fakulta PU v Prešove, 2019.
KLAPÁKOVÁ, M. 2020. Perspektívy prítomnosti. Metakritika slovenskej literatúry po roku 2000. Prešov : Filozofická fakulta PU v Prešove, 2020.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta

150 hodín, z toho:

kombinované štúdium (P, S, K): 46 hodín

príprava na písomný test: 104 hodín

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. PaedDr. Jozef Tatár, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 08.12.2021

Schválil: Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-tto-01	Názov predmetu: Toponomastika
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13 / 13 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: a) priebežné hodnotenie: hodnotenie odborných diskusií na seminárnych cvičeniach (0 – 50 bodov) b) v priebehu semestra študent vypracuje a odprezentuje seminárnu prácu v hodnote 50 bodov Na získanie hodnotenia A je potrebné získať najmenej 94 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 87 bodov, na hodnotenie C najmenej 80 bodov, na hodnotenie D najmenej 73 bodov a na hodnotenie E najmenej 65 bodov.	
Výsledky vzdelávania: študent: 1. je schopný charakterizovať základné toponomastické termíny, 2. dokáže zhodnotiť jazykové a mimojazykové vplyvy na toponymum, 3. rozumie základnej charakteristike fungovania toponým z hľadiska ich používania v sociálnych skupinách, 4. dokáže pripraviť a realizovať heuristický výskum toponymie, hydronymie a urbanonymie a získaný materiál vie roztriediť, spracovať a interpretovať, 5. vie primerane interpretovať toponymá z lexikálno-sémantického a slovotvorného hľadiska.	
Stručná osnova predmetu: Špecifikácia toponomastiky v rámci onomastiky. Fungovanie toponyma v spoločenskej praxi, analýza jednotlivých druhov toponým – terénne názvy, hydronymá, ojkonymá, urbanonymá... Spoločenské uplatnenie toponým a ich postavenie v sociálnej komunikácii – sociálne toponymá. Učiteľ a toponomastický výskum.	
Odporúčaná literatúra: KRŠKO, J. 2014. Úvod do toponomastiky. Banská Bystrica : Vydavateľstvo Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici – Belianum, Filozofická fakulta, 2014. 176 s. ISBN 978-80-557-0729-7. KRŠKO, J. 2016. Všeobecnolingvistické aspekty onymie. (Z problematiky onymického komunikačného registra). Banská Bystrica : Vydavateľstvo Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici – Belianum, Filozofická fakulta, 2016. 146 s. ISBN 978-80-557-1123-2. MAJTÁN, M. 1996. Z lexiky slovenskej toponymie. Bratislava : VEDA, 1996. 191 s. ISBN 80-224-0480-2.	

SUPERENSKAJA, A., V. 1973. Obščaja teorija imeni sobstvennogo. Moskva : Nauka, 1973. 364 s.
 SVOBODA, J. a i. 1973. Základní soustava a terminologie slovanské onomastiky. In: Zpravodaj Místopisné komise ČSAV, roč. 14, 1973. 280 s.
 ŠMILAUER, V. 1966. Úvod do toponomastiky. Praha : SPN, 1966. 230 s.
 ŠMILAUER, V. 1970. Příručka slovanské toponomastiky. Praha : Academia, 1970. 216 s.
 Šrámek, R. 1999. Úvod do obecné onomastiky. Brno : Masarykova univerzita, 1999. 191 s. ISBN 80-210-2027-X.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta

150 z toho:

prezenčné štúdium (P, S, K): 26 h,

práca s odbornou literatúrou a prameňmi: 60 h,

samoštúdium: 17 h,

vypracovanie seminárnej práce: 40 h,

príprava prezentácie seminárnej práce: 6 h,

prezentácia semestrálnej práce: 1 h

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: prof. Mgr. Jaromír Krško, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 09.12.2021

Schválil: Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-zan-01	Názov predmetu: Základy naratológie
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná, kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: a) priebežné hodnotenie: písomný test: 0-40 bodov b) záverečné hodnotenie: seminárna práca: 0-60 bodov Maximálny celkový počet bodov získaný za priebežné a záverečné hodnotenie je 100. Kredity sa nepridelia študentovi, ktorý za písomný test získa menej ako 25 bodov. Študent má možnosť absolvovať test v jednom opravnom termíne. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.	
Výsledky vzdelávania: Študent 1. použije poznatky nadobudnuté prostredníctvom prednášok a štúdiom odbornej literatúry, 2. je schopný porozumieť teoretickému diskurzu o fikčnom naratíve, rozumie podstate jeho konceptualizácie, 3. aplikuje na zvolené texty teoretické koncepty naratológie, 4. posúdi argumenty vybraných teoretických prístupov k fikčnému naratívu, 5. hodnotí prebiehajúcu diskusiu o prednostiach, limitoch i dôsledkoch jednotlivých konceptov, vytvorí seminárnu prácu na vybranú tému.	
Stručná osnova predmetu: Fikcia, fikčnosť, fikčný naratív. Fikčný text, fikčný svet, fikčný svet ako možný svet. Naratologické modely. Model naratívnych transformácií W. Schmidta. Príbeh – udalosti (postupnosť, kontingencia, kauzalita) a existenty (postava, koncepcie postavy, typy postáv). Diskurz – reálny autor, implikovaný autor, reálny čitateľ, implikovaný čitateľ, rozprávač. Perspektivizácia rozprávania. Kompozícia rozprávania a perspektivizácia. Nevybrané elementy diania.	
Odporúčaná literatúra: 1. COHNOVÁ, D.: Co dělá fikci fikcí. Praha : Academia, 2009. 2. DOLEŽEL, L.: Heterocosmica : Fikce a možné světy. Praha : Karolinum, 1998. 3. CHATMAN, S.: Příběh a diskurs. Brno : Host, 2008. 4. KUBÍČEK, T.: Vypravěč : Kategorie narativní analýzy. Brno : Host, 2007.	

5. KUBÍČEK, T. – HRABAL, J. – BÍLEK, P. A.: Naratologie. Dauphin, 2014.
6. PIER, J.: Sémiotika narativu. Brno – Praha : Ústav pro českou literaturu AV ČR, 2006.
7. RICOEUR, P.: Čas a vyprávění II : Konfigurace ve fiktivním vyprávění. Praha : OIKOYMENH, 2002.
8. SCHMID, W.: Narativní transformace. Praha : Ústav pro českou literaturu AV ČR, 2004.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky - časová zát'az študenta

150 hodín, z toho:

kombinované štúdium (P, S, K): 26 hod.

samoštúdium: 50 hod.

čítanie primárnej literatúry: 34 hod.

příprava seminárnej práce: 40 hod.

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. Ivan Jančovič, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 15.12.2021

Schválil: Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-svs-01	Názov predmetu: Štylistika v škole
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška / Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 13 / 13 Metóda štúdia: prezenčná, kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: a) priebežné hodnotenie: pravidelné praktické cvičenia (0 – 20 bodov), hodnotenie odborných diskusií (0 – 10 bodov), b) záverečné hodnotenie: projekt vybraného problému vo vyučovaní syntaxe a jeho prezentácia (0 – 70 bodov). Maximálny celkový počet bodov: 100. Kredity budú pridelené študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok najmenej 65 bodov.	
Výsledky vzdelávania: Študent: 1. získa hlbšie poznatky zo štylistiky slovenského jazyka, 2. je schopný rozvíjať jazykové schopnosti a zručnosti pri štylistickej analýze vety, resp. textu, 3. vie účelne aplikovať získané teoretické poznatky zo štylistiky na vybranom učive zo slohovej zložky v nižšom a vyššom sekundárnom vzdelávaní, 4. dokáže hodnotiť vhodný výber praktických štylistických cvičení v edukačnom procese, 5. vytvorí a prezentuje projekt prípravy vyučovacej hodiny slohovej výchovy na vybranom učive v nižšom a vyššom sekundárnom vzdelávaní .	
Stručná osnova predmetu: Modelové štruktúry textu. Triedenie a hierarchia štylových javov vo vyučovaní. Metódy a formy práce získavania štylistických vedomostí. Štylizačné cvičenia. Textové cvičenia. Cvičné slohové práce. Sloh ústnych a písaných jazykových prejavov. Hodnotenia a klasifikácia hovorených a písaných komunikátov. Didaktická charakteristika slohových postupov a útvarov.	
Odporúčaná literatúra: 1. FINDRA, J.: Štylistika súčasnej slovenčiny .Martin : Osveta, 2013. 2. FINDRA, J.: Štylistika slovenčiny v cvičeniach. Martin : Osveta, 2005. 3. ČECHOVÁ, M. – KRČMOVÁ, M. – MINÁŘOVÁ, E.: Současná česká stylistika. Praha : Nakladatelství LN, 2008. 4. MISTRÍK, J.: Štylistika. Bratislava : SPN, 1997 (príp. niektoré staršie vyd.). 5. STYBLÍK, V. – ČECHOVÁ, M.: Mluvnická a slohová cvičení. Praha : Fortuna, 1994.	
Strana: 2	

6. PALENČÁROVÁ, J. – KESSELOVÁ, J. – KUPCOVÁ, J.: Učíme slovenčinu komunikačne a zážitkovo. Bratislava : SPN – Mladé letá, 2003.
7. LIPTÁKOVÁ, E. A kol.: Integrovaná didaktika slovenského jazyka a literatúry pre primárne vzdelávanie. Prešov : Prešovská univerzita, 2011.68. BETÁKOVÁ, V.: Triedenie jazykových cvičení. Bratislava : SPN, 1976.
8. ČECHOVÁ, M.: Komunikační a slohová výchova. Praha : ISV, 1998.
9. BALLAY, J.: Hodiny slohu v 6. – 9. ročníku ZDŠ. Bratislava : SPN, 1991.
- Slovenský jazyk : Učebnice, cvičebnice a zbierky úloh pre 5. – 9. ročník ZŠ a stredné školy.
Slovenský jazyk a literatúra školy : časopis pre otázky jazyka a literatúry.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta

150 h, z toho:

prezenčné štúdium (P, S, K): 26 h

práca s odbornou literatúrou a prameňmi: 34 h

príprava na hodnotenie praktických zručností: 35 h

príprava na záverečné hodnotenie: 55 h

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. PaedDr. Julius Lomenčík, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 09.12.2021

Schválil: Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-sdo-001	Názov predmetu: Štátna skúška Diplomová práca s obhajobou
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 20	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 4..	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Odobudanie magisterskej práce v termíne určenom v harmonograme aktuálneho akademického roka pre príslušný termín realizácie štátnej skúšky. Práca musí spĺňať parametre a požiadavky určené smernicou č. 9/2021 o záverečných, rigorózných a habilitačných prácach na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici. Štátna skúška má za cieľ komplexne preveriť všetky komponenty prípravy študenta na výkon prekladateľského povolania v príslušnom stupni kvalifikácie. a) priebežné hodnotenie: Posudky školiteľov a oponentov. b) záverečné hodnotenie: Štátna skúška pozostáva z kolokviálnej obhajoby magisterskej práce (tematicky orientovanej na problematiku slovenského jazyka a kultúry, prekladateľstva a tlmočníctva). Komisia pre štátne skúšky komplexne hodnotí kvalitu magisterskej práce na základe posudkov a študentovu obhajobu práce. Obhajoba je realizovaná formou kolokvia, otázky sú formulované v podobe širšie koncipovaného problému súvisiaceho s magisterskou pracou. Študent má pri obhajobe práce preukázať komplexnosť vedomostí a kompetencií získaných štúdiom, schopnosť tvorivo myslieť a riešiť konkrétne problémy teórie a praxe študijného odboru. Podmienky získania hodnotenia A až E: hodnotí sa úroveň spracovania magisterskej práce podľa hodnotiacich kritérií a spôsobilosti študenta argumentovať a metodicky uplatňovať nadobudnuté poznatky z odboru v pragmatických súvislostiach. Kritéria hodnotenia práce: formulácia cieľa a logický rámec práce, naplnenie stanoveného cieľa, proporionalita zvolenej štruktúry a celková kompozícia práce, znalosť a zvládnutie postupov, techník a metód práce v odbore, miera pôvodnosti a celková úroveň spracovania práce.	
Výsledky vzdelávania: Absolvovaním štátnej skúšky s obhajobou magisterskej práce študent: 1. nadobudne a) orientáciu v problematike riešenej v rámci magisterskej práce, b) skúsenosti pri využívaní postupov, techník a metód práce v odbore, 2. je schopný	

- a) získať teoretické a praktické poznatky z lingvistickej a literárnej slovakistiky a z translitológie a používať ich,
- b) zhromažďovať, interpretovať, spracovať informačné zdroje a prezentovať vedomosti o problematike, teórii a odbornej terminológii,
- c) porozumieť základným kontextom riešeného problému, formulovať predbežné závery overovania výskumného problému, resp. odporúčania pre prax,
3. využíva
- a) relevantné odborné zdroje a identifikuje významné myšlienky v kontexte riešenej problematiky,
- b) teoretické poznatky z riešenej problematiky v odborných aplikáciách,
- c) získané vedomosti z odboru pri vysvetľovaní riešeného problému,
- d) princípy bibliografických a citačných noriem,
4. dokáže
- a) analyzovať riešenú tému v logickej štruktúre a zostaviť odôvodnenú osnovu,
- b) koncipovať a overovať postupy a využívať techniky a metódy práce v odbore pri riešení problému, tieto overovať a skúsenosti interpretovať,
- c) logicky a kriticky narábať s teoretickým zázemím riešenej problematiky v kontextovom poznaní a využiť ich v odbornej komunikácii pri argumentácii a obhajobe vlastného pohľadu na riešenú problematiku,
- d) tvorivo pracovať v študijnom odbore, v ktorom absolvoval študijný program,
5. vytvorí
- a) konzistentný odborný text, ktorý obsahuje tvorivé spracovanie relevantných odborných zdrojov, originálne vlastné myšlienky a úsudky, zohľadňujúce príslušné spoločenské, vedecké a etické problémy.

Stručná osnova predmetu:

Odborné poznanie riešenej problematiky v magisterskej práci, chápanie súvislostí v kontexte odboru a interdisciplinárnych korelácií. Demonštrácia teoretických a praktických poznatkov, zostavovanie a obhajovanie argumentácie, riešenie problémov v študijnom odbore. Integrácia poznania jednotlivých disciplín absolvovaných v magisterskom štúdiu. Odborná komunikácia a argumentácia. Práca s literatúrou. Bibliografické a citačné normy.

Odporúčaná literatúra:

KAHN, N. B.: Jak efektivně studovat a pracovat s informacemi. Praha, 2001.

KATUŠČÁK, D.: Ako písať záverečné a kvalifikačné práce. Bratislava, 2013.

KIMLIČKA, Š.: Ako citovať a vytvárať zoznamy bibliografických odkazov podľa noriem ISO 690 pre „klasické“ a elektronické zdroje. Bratislava, 2002.

MEŠKO, D. – KATUŠČÁK, D.: Akademická príručka. 2. dopl. vydanie. Martin, 2005.

Smernica č. 9/2021 o záverečných, rigorózných a habilitačných prácach na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici. Dostupné na: <https://www.ff.umb.sk/app/cmsFile.php?disposition=a&ID=23830>.

Ďalšia literatúra podľa zamerania magisterskej práce.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta

600 hodín, z toho:

Konzultácie: 40 hodín

Samoštúdium: 280 hodín

Spracovanie magisterskej práce a jej obhajoba: 280 hodín

Hodnotenie predmetov					
Nový predmet					
A	B	C	D	E	FX(1)
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vyučujúci:					
Dátum poslednej zmeny: 03.02.2022					
Schválil: Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc.					